

thiếu nhi

55

Giờ phút đẹp nhất của tuổi học trò
là giờ phút cặm cụi bên sách vở.

GREGLEY

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Ngọc Yến, Vĩnh Long : Cho chị kính lời cảm ơn thầy Quốc Văn của em nhé. Vấn đề thêm mục mới thì phải bàn tính kỹ vì thêm mục này lại phải bớt mục khác, mà biết bớt mục nào bây giờ, em gái.

Em Mai tấn Được, Mỹ Tho : Bài do chú NT tuyển lựa, hễ hay thì đăng em ạ.

Em V.H.T, Tam Kỳ : Đừng tìm lỗi của bạn nhiều quá, không có ai toàn hảo đâu em ạ. Nếu chỉ tìm thấy điều xấu ở người khác, thì biết rồi em sẽ thành bi quan, chán đời mất thôi.

Em Nguyễn ngọc Minh, Biên Hòa : Chị không thể viết thư riêng được, em đừng buồn thế. Chị rất vui nhận em là em tinh thần. Khi nào có chuyện vui buồn, cứ gửi thư về chị, đừng ngại gì cả em ạ.

Em Triều Vũ, Đà Nẵng : Cảm ơn em đã gửi cho chị con chó cún nhè. Chị nghe lời em ban chân bẻ cổ nó rồi, nhưng nó chả có sửa gì hết, có lẽ nó phản đối đó em nhè.

Em Thúy Mai, Saigon : Mục em viết lọt thật lắm suýt nữa chị phải đeo kính. May là chữ em đẹp ghê, nên cũng được an ủi. Vụ em hỏi chị, đón đọc S.M. số 57, em nhè. Thư đề tên ai cũng được, đều cần là ghi số nhà trướng là đủ rồi em ạ.

Em Đăng Linh, Quảng Tín : Gửi thẻ cũ và hình về chị làm lại em nhè.

Em Diễm Thúy, Gia Định : Phải tập viết cho đều Thúy ạ.

Em Trương thái Tân, Bình Lợi : Sáng chủ nhật em ghé tòa soạn thì tiện nhất. Nhận được thẻ rồi chứ em.

Em Hồ đại Hiệp : Chắc hôm nay em đã thấy cái hình trả lời của đồ vui rồi nhè.

Em Hoài nam Toàn, Xóm Mới : Một người có thể gửi nhiều bài dự thi em ạ. Khi nào em nổi cơn lười, em đi rửa mặt, đứng thẳng, thở thật dài hơi (gọi là thâm hô hấp) em sẽ thấy thoải mái hơn và ham làm việc. Cần nhất là đứng có năm. Hãy đứng lên và thở thật dài hơi em ạ.

Em Thảo Cầm, Saigon : Em cứ coi «Bài nhận được» thì biết các bạn tham gia đông đảo như thế nào. Đó là điều đáng mừng cho gia đình Thiếu Nhi. Chú N.T. chọn kỹ càng lắm, phải đọc hết đề lựa lấy bài hay. Gửi 2 mà đăng 1 là em giỏi đấy. Có em gửi mấy chục bài mà chưa thấy đăng vẫn nhẫn nại sáng tác. Có chỉ thì nên mà em.

Em Trần ngọc An, Saigon : Hộp đựng thư để ngay cửa tòa soạn em à.

Em Trần minh Thống, Ba Xuyên : Giấy bóng kính là loại giấy trong vắt giống như kiếng, mà người ta tra bao các hộp bánh kẹo đó mà. Loại trong là giấy bóng kính, đục hơn một chút là giấy bóng mờ, mua ở tiệm tạp hóa đó em.

Em Liên Sơn, Gia Định : Các mục phải đều thì báo mới có nhiều màu sắc em ạ.

Em Bích Vân, Đà Nẵng : Đã gửi báo em hoàn lại 650đ nghe em.

Em Uyên Vũ, Đà Lạt : Em muốn đổi thẻ thì gửi về tòa soạn 1 hình, thẻ cũ và 1đ để -, em sẽ có thẻ như ý muốn.

Em Nguyễn thu Hoa, Gia Định : Chị kính gửi lời cảm ơn ba của em. Những bậc phụ huynh như ba của em làm tòa soạn T.N. tin tưởng vô cùng. Hai em đó chắc cũng hiểu rồi, em đừng giận nữa nhè. Làm điều lỗi mà biết hối hận rất đáng quý em ạ. Chị mong gặp được em và các em bé.

Em Lê thanh Nguyên, Gia Định : Chị rất cảm động thấy các em có lòng quý mến chị. Luôn luôn chị nhắc nhở các em : «oán chỉ nên cời không nên thút.» Vậy thư em gửi 2 em đó chị xin giữ làm kỷ niệm. Có lẽ 2 em đó đang buồn vì ân hận. Chị mong tất cả các em đều được yên vui. Dù thư em viết rất đúng, nhưng cũng không nên trách ai nhiều em ạ. Cảm ơn em lắm.

Em Vũ thế Quang, Biên Hòa : Muốn viết chữ đẹp, em phải tập. Sau khi đọc thư em, thật tình chị cũng không đọc rõ bút hiệu của em là gì và viết sai ra sao vì hai chữ cũng giống y như nhau. Về sưu tập tem, em mua tập chỉ Bru Hoa thì sẽ rõ em nhè.

Em Phan thanh Hưởng, Saigon : Chị Mai Loan gửi lời cảm ơn em. Thư các em là nguồn vui của chị mà, chị mong thấy các em tâm sự với chị chứ. Thiếu Nhi số 7 có bài bánh dẻo đó em.

Em Hoài Phương, Sađéc : Chữ em là đẹp rồi không có của bỏ tí nào đâu. Bài chừng khoảng 6 tuần sau là đã có thể xuất hiện (nếu hay) em ạ.

Em Thiên Lý, Gò Vấp : Bác chủ nhiệm và chú N.T. gửi lời cảm ơn em. Chị mong em sớm tìm ra tòa soạn đề tới chơi với chị, em nhè.

Em Sơn, Long Khánh : Em phải làm một cái thời khóa biểu, phân chia thời giờ học, làm, chơi v.v... rồi cố gắng theo cho đúng. Và khi làm gì phải để hết tâm trí vào một việc thôi em ạ.

Em Lâm Ngọc, An Giang : Em nên vẽ các hình nhỏ thôi. Tranh 7 điểm khác nhau là do tác giả vẽ những điểm khác và có ghi chú ra tờ giấy đó em.

Em Thanh Sơn, Đà Nẵng : Muốn còn hơn không. Vậy là từ nay chị có thêm một cậu em mới rồi. Báo từ số 1 có đóng mỗi bộ gồm 10 số, bìa cứng bọc plastic đẹp lắm em ạ.

Em Nguyễn kim Yến, Phan Rang : Chị rất cảm ơn tấm lòng sốt sắng với bạn trong gia đình Thiếu Nhi của em. Chị sẽ gửi toa thuốc đó tới HDT em nhè. Chị Mai Loan gửi lời thăm đấy.

Em Lâm Vũ, Đà Nẵng : Sở dĩ chị nói rằng chị không làm thơ, vì có vài em nhầm chị với bà «Nữ sĩ Phương Khanh» thỉnh thoảng lên tí vì ngâm thơ. Bà ấy có làm thơ. Còn chị thì chưa hề làm thơ, khác nhau chỗ đó. Cho nên chị phải nói rõ. Chị rất kính trọng thi sĩ, và tiếc rằng không có tài làm thơ em ạ. Triều Lam cũng có lý đó em. Mong làm điều tốt đẹp. dù chưa thực hiện được, vẫn đáng quý, và nếu đứng nán chỉ thì một ngày kia có thể thành công em ạ.

Em Trương đức Ngự, Saigon : Em hãy chào tạm biệt bạn mỗi khi bạn nói tục em ạ.

Em Ngọc Quang, Nha Trang : Mỗi mục em phải viết riêng ra và viết một mặt giấy thôi. Người đẹp, người xấu, người yêu, người ghét nghệ thuật, là vì Thượng Đế muốn có nhiều màu sắc thì thế giới này mới linh động, chứ người nào cũng giống nhau thì thành hàng loạt người máy mất rồi. Thơ kim cương thường là giới ghê lắm, ít khi làm hư. Điện ở lòng mèo yếu xiu, không làm gì được em ạ.

Em Cường, Gia Định : Tất cả các bài em đều phải viết trên 1 mặt giấy, bỏ chung bao thư gửi về là được rồi. Gửi nhiều càng tốt. Và chú NT chọn, bài hay sẽ đăng. Chị rất tiếc không thể viết thư riêng. Còn vụ hình, mong em thông cảm, vì chị không phải nghệ sĩ, nên không thể tặng hình em ạ.

Em Phiêu Ly, Saigon : Bữa nào ghé tòa soạn chơi đi, cô bé.

Em Hoàng Thư, Chợ Lớn : Có lòng cho bạn mượn, mà khi đòi bạn nhất định không trả thì em đừng đòi nữa lại mất thêm người bạn. Hãy coi như em tặng bạn là xong. Ba má không cho đi vì ba má chưa thấy rõ công việc, ba má còn thắc mắc. Chính em phải tiến bộ thì em sẽ được ba má tin cậy em ạ.

Em Hương Cúc, Gia Định : Chị rất cảm ơn em đã vẽ tặng chị bông hồng thật công trình. Em đừng buồn vụ bạn không trả sách nữa, em sớm biết bạn tính xấu như vậy là may. Chứ chơi với nhau lâu rồi mới biết bạn xấu bụng, sẽ buồn hơn nhiều em ạ.

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
Chủ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiệu Trị (Phủ Nhuận)
Sài Gòn — Đ.T 42.152
Cơ sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
Đ.T 20.348

Năm thứ hai — Số 55 —
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● **Thư Chủ Nhiệm** : của Nguyễn Hùng Trương 1 ● **Thắc Mắc của Em** : Bách Khoa phụ trách 2 ● **Truyện ngắn** Thầy giáo Tác Kê của Thái Lynch Lăng 3 — Chiếc xe đạp đồ Vãn Việt dịch 28 ● **Sáng tác** : Ngày mới của Hoài Nam Toàn 15 ● **Cuộc thi sáng tác** : Áo lụa sân trường của Nhị Hà 13 — Đề đánh dấu một thời của Đặng Ngọc Khoa 14 ● **Bướm muôn màu** : Ý nghĩ của các em 7 ● **Danh nhân ngoại quốc** Edgar Allen Poe của Hương Các 30 ● **Sưu tầm** : Súc vật nuôi trong nhà của Vịt Mò 12 — Bắt sống Trần bằng tay không của Bách Khoa 20 — Học bài cách nào cho dễ thuộc 22 Múa rân cầu mưa của Anh Đào 26 ● **Ảo thuật** : Cái ly kỳ lạ 10 ● **Giải trí** : Ô chữ con ngỗng của Châu quang Tường 8 — Đồ vui hàng tuần 8 — Tranh 7 diêm sai của Vi Vi 9 ● **Thủ công** : Máy bóc tem thư giản dị 9 — Hộp đựng sách đề bàn 23 — Bàn Bi-da giản dị của Phương Nguyên 31 ● **Trò chơi** : Câu cá mập trong chậu 6 — Mèo rừng tranh hang của Lê dương Thạch 31 ● **Vườn Hồng** Cho bạn mượn sách của Lê Trung 16 — Chọi oi của Mai Loan 18 — Canh bắp cải hầm thịt của Thiên Hương 18 ● **Bướm trong vườn** : 19 ● **Triển lãm nụ cười** : 30 ● **Tranh phim** : Tí Xiu Đại Thần Lực 24 ● Tí Xiu qua ống kính bác Sáu râu 27 ● **Truyện dài** : Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 32

TRANH BÌA CỦA VI VI
THƯ VIỆN THIẾU NHI

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Những ngày nghỉ hè trôi qua rất mau.

Giờ đây, các em trở lại trường, làm bạn với sách vở.

Tương lai nước Việt Nam của chúng ta nằm trong tay của các em, những học sinh bé nhỏ hôm nay.

Các em hãy hãnh diện ở vai trò quan trọng của các em trong việc xây dựng xứ sở của chúng ta sau này.

Thật thế, các em là những công dân ở ngày mai.

Hôm nay, các em chịu khó học hành, trau dồi đức hạnh, các em sẽ trở nên những công dân tốt, đầy đủ khả năng, phục vụ đắc lực cho quê hương, tổ quốc chúng ta.

Vấn đề giáo dục thật là quan trọng. Hai nước Đức và Nhật bại trận và bị tàn phá sau thế chiến thứ 2, nhờ giáo dục lớp thanh thiếu niên, dân họ có một nền giáo dục căn bản khá cao, đã tái thiết mau lẹ và trở nên hai cường quốc kinh tế trên thế giới.

Vì ý thức được tầm quan trọng của sự giáo dục, nhiều quốc gia trên thế giới chú tâm vào việc phát triển giáo dục.

Miền Nam Việt Nam mình với dân số 17 triệu, nhưng chỉ có 56 ngàn em được lên Đại học (theo thống kê năm 1971) trong khi ở Do Thái, dân số chưa đầy 3 triệu, đã có đến 45 ngàn sinh viên, cũng như ở Đài Loan, với dân số 14 triệu, số sinh viên Đại học lên trên 160 ngàn.

Ở Việt Nam, số người đi học chỉ có 17 o/o trong lúc ở Do Thái, tỷ lệ lên trên 28% số học sinh Việt Nam từ tiểu học lên trung học chỉ có 30% trong khi Nhật Bản có 93%.

Vì vậy, chúng ta không lấy làm lạ tại sao ở Việt Nam, mỗi mẫu trồng lúa, chúng ta chỉ thu được có 2 tấn rưỡi, trong khi đó tại Đài Loan, 4 tấn rưỡi, Nhật Bản 5 tấn rưỡi, Úc đại Lợi gần 7 tấn.

Cũng vì thiếu học vấn và huấn luyện, chúng ta thu hoạch rất kém cỏi trong việc trồng các hoa màu khác, mặc dù người dân Việt Nam, rất cần cù và khéo léo, như mỗi mẫu mía chúng ta chỉ thu được 60 tấn trong khi ở Hạ Uy Di trên 220 tấn, khoai mì ta 12 tấn, Mỹ 28 tấn, đậu phộng ta 2 tấn, Do Thái 3 tấn 3, bông cải ta 20 tấn, Bỉ 79 tấn.

Sự thu hoạch được kết quả khả quan ở các nước kể trên một phần cũng do đất đai phì nhiêu thích hợp, nhưng phần lớn nhờ sự trồng trọt tỉa theo đúng phương pháp khoa học.

Các em có thấy chưa sự học của các em quan trọng đến thế nào vào sự sống còn của nước Việt Nam chúng ta. Xứ sở chúng ta ngày mai giàu mạnh phần lớn nhờ sự học vấn của các em ngày hôm nay.

Ngay từ bây giờ, các em nên cố gắng học hành, việc siêng năng học tập cũng là một hành động yêu nước. Các em càng học được nhiều các em càng có thể giúp ích xứ sở đắc lực hơn.

Trong khi học hành, các em cũng nên nghĩ đến sức khỏe của các em nữa. Các em nên năng luyện tập thể dục. Người công dân khỏe mạnh có nhiều khả năng bảo vệ và giúp ích tổ quốc. Người dân bệnh hoạn là gánh nặng cho quốc gia.

Nhưng « học vắn mà không lường tâm chỉ làm hủy hoại tâm hồn ». Ngoài việc nghĩ đến trí khôn và sức khỏe, các em cần phải trau dồi về đức dục. Người có trí óc thông minh, thân hình khỏe mạnh, nhưng không có tâm hồn, ý chí, không được ngay thẳng, chẳng những không giúp ích được gì cho xứ sở, nhiều khi còn làm cho quê hương khỗ sở, điêu linh.

Các em thân mến,

Ngay từ đầu niên học, các em nên cố gắng học hành, tập luyện thể dục, trau dồi nhân cách. Hiện nay, các em là những học sinh gương mẫu, ngày mai các em trở thành những công dân tốt, góp phần vào việc xây dựng một nước Việt Nam hùng mạnh.

Tổ quốc đang trông đợi ở các em.

Thân mến chào các em
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

**thắc
mắc
của em**

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

HỎI : Xin bác cho biết lịch trình từ trước đến nay và trong tương lai những ngày nào có nhật thực.

ĐOÀN VĂN HÙNG PHONG
(Cái Bè)

ĐÁP : Mặt trời chiếu sáng mặt trăng, để lại ở phía sau của mặt trăng một vùng bóng tối (vì bị mặt trăng che lấp) gọi là *ảnh chùv*. Khi quả đất đi vào ảnh chùv này, sẽ không còn nhận được ánh sáng của mặt trời nữa, lúc đó ta có nhật thực. Muốn có Nhật Thực cần phải có điều kiện :

— Độ dài của ảnh chùv phải lớn hơn khoảng cách giữa quả đất và mặt trăng.

— Ba thiên thể mặt trời, mặt trăng và địa cầu ở vị trí đồng (nghĩa là thẳng hàng mặt trăng ở trong khoảng mặt trời và địa cầu).

Có 3 hiện tượng nhật thực có thể xảy ra :

1) Nếu ảnh chùv gặp một phần địa cầu, thì ở nơi đó có *toàn thực*, *thiếu nhi* / 2

mặt trời bị che khuất hoàn toàn. Thời gian có toàn thực lâu chừng 7 phút,

2) Nếu ảnh chùv không gặp địa cầu, nhưng trục của ảnh chùv kéo dài gặp địa cầu, nơi đó sẽ có *khuyên thực*. Mặt trời sẽ bị che ở chính giữa theo một vòng tròn là hình của mặt trăng in lên mặt trời. Lúc đó ta thấy mặt trời chỉ là một vành khăn sáng. Thời gian có khuyên thực lâu chừng 12 phút.

3) Nếu quả đất gặp bán ảnh chùv thì những nơi đó trên địa cầu có hiện tượng khuy thực. Mặt trời bị che, ánh sáng yếu ớt và một vùng rộng lớn có thể thấy khuy thực.

Từ thời xưa, người Chaldée

(Can-đê) đã nhận thấy sự tuần hoàn của nhật thực. Họ nghiệm ra rằng ở một nơi cứ cách 18 năm và 11 ngày lại có nhật thực xảy ra một lần với tính chất y hệt như lần trước. Thời gian 18 năm 11 ngày gọi là chu kỳ Saros (Xa-rốt). Thí dụ nhật thực đã xảy ra ở một nơi vào ngày 17-6-1909 thì ngày 29-6-1927 lại có nhật thực. Ở một nơi khác nhật thực xảy ra vào ngày 24-2-1914 thì tới 7-3-1932 lại có nhật thực. Chu kỳ Saros có thể giải thích được bằng phép tính, nhưng trình bày sự các em không hiểu vì có nhiều danh từ chuyên môn về khoa thiên văn học nên các em chỉ cần biết như vậy thôi là đủ.

HỎI : Em có sách gia chánh trong đó tính toán theo lượng, ví dụ 1 lượng đường, 1 cân bột mì. Vậy :

- 1) 1 lượng bằng bao nhiêu gam ?
- 2) 1 cân bằng bao nhiêu gam ?

HƯƠNG
(Saigon)

ĐÁP : Cân lượng là đơn vị thuộc hệ thống đo lường của ta. 1 cân ta có 16 lượng (hay lạng) vì thế mới có câu «bên tám lạng, bên nửa cân» để chỉ hai bên tương đương với nhau. So với Kilogam thì mỗi cân ta sắp xỉ 0,6 kilogam hay 600 gam. Suy ra mỗi lượng ta nặng cỡ 37 gam rưỡi.

HỎI : Chú ơi, cháu thường thấy trong sách vài ba trang lại có dấu ngoặc đề thí dụ : (200 chữ), (10 chữ) v.v... Nghĩa là làm sao, tại sao phải đếm như vậy chú ?

TRÚC HOÀNG LAN
(Hiếu Thiện)

ĐÁP : Số chữ ghi trong ngoặc như vậy là số chữ đã bị sở Phẫu Hợp Nghệ Thuật kiểm duyệt bỏ. Đáng lẽ theo luật lệ, lúc in ra không được «đếm» như vậy, nhưng nhiều tác giả sót ruột, cứ để vờ, coi như một cách bày tỏ «nổi lòng» với độc giả thế thôi.

**Các Em đón đọc số phát hành tuần tới:
đặc biệt, trung thu
NHIỀU BÀI VỚI ĐẶC SẮC LINH ĐỘNG .**

THẦY GIÁO « TẮC KÈ »

✦ THÁI LYNH LĂNG

Vì nghịch ngợm định hại bầy cá vàng nên gã Thạch Sùng con bị tấp dút đuôi. Gã đau đớn và quá xấu hổ, trốn lì trong «nhà» cả tuần không dám lộ cái mặt vênh vào mọi khi ra với ai.

Ngày chỉ tới gã cứ cố liếm mầu đuôi còn lại, mà than :

— «Ước gì đuôi ta được lại dài ra và đẹp hơn xưa!»

Mẹ gã không biết làm sao hơn, mụ ta cứ tặc lưỡi mà rầy con.

Nhưng mụ có phần nào an tâm vì từ nay thằng con sẽ ru rú ở nhà, có chương mặt đi phá phách cũng còn lâu, chờ cái đuôi mọc ra thêm.

Chú Nhện lại nghĩ khác, chú cho rằng : « Nhân cư vi bất thiện », nên tìm thầy dạy học cho gã Thạch Sùng. Mụ Thạch tính toán, dạy kèm thì chắc chẳng có ai, và lại mụ làm gì có của nhiều để chi phí. Thôi đành cho gã Thạch Sùng đi học như các trẻ khác vậy.

Việc đó thì dễ ợt, mà cũng khó. Dễ là vì xưa nay vốn có ông thầy giáo Tác Kè dạy học trò hỗn tạp đủ trình độ. Khó là vì ông ở xa, ở tận đôn đôn và xa nhà là kể bên nhà mẹ con Thạch Sùng trú ngụ. Coi

vậy mà ông chọn học trò làm cơ, đứa nào nhắm không được, ông ta giao trả ngay. Làm như thế là thầy võ chọn đệ tử không bằng.

Gã Thạch Sùng nghe nói tới chuyện học hành thì thích lắm. Nhưng sáng ngày bao nhiêu chỉ khí và tấm lòng hăng hái vội vàng kia bay đâu hết. Gã nỉ nằn không chịu theo mẹ gã, gã khóc bù lu, bù loa làm như thể sắp sửa đi lên đoạn đầu đài.

Chú Nhện bật cười mà rằng :

— Con trai gì mà nhát gan, và lại mảy mà «nhỏ không học, lớn mò sao ra muối». Thôi chịu cực chịu khó cho mờ mang đầu óc với mọi loài cháu ă.

Mãi rồi mụ Thạch hứa có «quà» cho gã, gã mới rụt rè bỏ theo mẹ. Thật là ngày khai trường có nước mắt y như những buổi học của các chú bé con loài người hay làm nũng mẹ.

Lẽ ra mắt của mụ Thạch thật đơn sơ, với cục cơm nguội và ba mạng ruồi nhặng. Thầy Tác Kè gạt gù bảo :

— Được rồi. bà cứ giao con cho tôi dạy dỗ, tính tình nó còn xét sau...

Thạch Sùng cúi đầu vào lớp. Vào đến lớp gã mới thấy mình sợ sệt là vô lý. Gã nhìn quanh bề bạn, tìm thằng Gián nâu, ba thằng Gián sọc, mười con Nhện tro, hai anh Nhện xám, bốn chú Tò vò, một thằng Ong bầu và hai anh Thạch Sùng vàng lờm... Thầy giáo dạy đủ mọi môn thích ứng cho mỗi loài. Thầy vẫn chưa nói đến gã Thạch, gã ngồi vờ vờ nghiêng mọi đứa, nhìn mọi chỗ... Đang chỉ cho hai anh Nhện lười biếng cách đan lưới, thì bỗng có tiếng động rừ rừ, thầy giáo Tác Kè đưa đôi mắt mà hai mí lộ, có hằn nếp như đôi kính không gọng, nhìn ra, và đập «chân» mắng :

— Lại lũ quỉ này đi học trễ. Sao, hôm nay đi lấy mật tận đâu? Mười hai cái mỏ nhọn lau nhau. Thầy lại phải rầy đề một tên ong ruồi trả lời cho rõ ràng :

— Thưa thầy, hôm nay chúng con phải xây nhanh chỗ tổ bị «người ta» bắn phá. (Trẻ con bắn bi giấy với sợi thun ấy mà).

— Đủ mọi lý do, thôi cho tụi bây về chỗ ngồi.

— Dạ.. dạ. cảm ơn thầy...

Lũ ong xôn xao vào hàng ghế trống ở cuối lớp, chúng chen chúc đụng vào gã Thạch. Gã Thạch sùng sợ hãi ngay :

— Này này, tụi lười biếng không có con mắt sao?

— Ê, làm tàng hà, tên này ở đâu mà lại vào lớp đây?

Gã Thạch Sùng lưỡng lự, chấp cả bọn gã cũng không sợ, gã liếc mắt nhìn thằng ong bầu ở bàn trên. Thằng ong bầu vẫn chăm chỉ vào bài học mới. Thầy Tác Kè dạy ong bầu cách lấy phấn hoa bằng những bàn chải răng của cô sản trong các chân của ong bầu.

Mấy con Nhện cũng tỉ mỉ từng mối tơ, chúng tời-từ bụng ra những sợi mỏng manh, chúng học đan. Bốn anh Tò vò và mười một thằng Gián thì lấy mắt với nhau, sùng sục lại liền:

— À, thân lẫn cụt đuôi xác láo. lát nữa bọn ông cho mày biết tay. Gã Thạch Sùng nhìn lại đuôi mình và tức nghẹn hời. Thì ra nãy giờ học trò nhìn lại đuôi cụt của gã mà chế diễu, chớ nào ai sợ sệt gì gã đâu. Lại lũ Gián, sao mà thật giống tính tình tụi Gián con hàng xóm của gã

ghê. Tụi đó đúng là quân « đầu đường xó chợ », chỉ mỗi cái trường xa mà đành thất học.

Nhưng tụi Gián này, Tò vò, Ong ruồi... có học sao mà thích sinh sự vậy kia? Hay tại cái mặt ngông nghênh của mình?

Mà nghĩ cho cùng chỉ có gã Thạch là to đầu nhất lớp, vì cái đuôi cụt mà gã mất cái oai đi, chớ chẳng phải tại gã vào học sau mọi đứa. Gã Thạch hăm hừ chỉ chờ giờ ra về. Ngồi lớp phát chán. Thầy Tác Kè dạy gã những điều mà gã tự cho là rành rẽ và biết cả rồi. Chuyện gì gã cũng bắt chước làm đúng hết, nhưng cái tiếng « Tác kè, tác kè... » gã nhại hoài vẫn khác và nó cứ nhanh nhanh nghe « tặc, tặc... » như nói cà lăm.

Tụi tò vò hôm nay không chịu mang theo đất để đóng tò nên thầy Tác kè cho học trò về sớm. Thành Ong bầu vù ngay khỏi lớp. Cái thành coi lù dù mà siêng năng, lo về đề thực hành bài học ngay, anh chàng lo đi hút nhụy hoa và lấy phấn. Hai anh Nhện xám đã rủ nhau đi chơi. Hai tên này chưa muốn về vội. Lũ hời này bao gã Thạch lại:

— Thành cụt đuôi, hời này mày nói gì chúng ông?

Một gã ong ruồi vênh cái mỏ hất hàm hỏi. Gã Thạch hơi ngán, đứng dừng lại:

— Chúng mày muốn gì, định ăn hiếp tao hả, cõn lâu? Xuống tới đất rồi biết tài cao thấp.

Tò vò, Gián, Ong... châu đầu bàn tán:

— Kè đề nó xuống tới đất đã, rồi đánh nó ở đây thầy hay thì chết đòn cả lũ. Và cả ong ruồi làm le:

— Được, mày xuống đất mau đi rồi tụi tao tính cho.

Tụi tò vò, tụi Gián phi thân vù vù xuống trước. Gã họ Thạch không có cánh để bay, lần theo vách lá, cột nhà. Gã móc hai chân trước, lộn người xuống sau, từng đoạn đường cho lẹ, hay như người ta làm xiếc, vừa đề trò tài với tụi nghịch. Bỗng đầu nghe vút mấy cái, gã họ Thạch giật mình suýt rơi. Nhìn ngoái lại thì ra tụi ong ruồi đánh lên, gã họ Thạch lẫn mình vào kẹt lá dừa tuột nhanh như rắn trườn. Gần tới đất, thấy bọn kia hờm sẵn gã buông người

đánh phịch xuống đầu lũ Gián. Ba tên Gián đang ngó ngược lên, thấy gã sầm sầm rơi xuống mà tránh không kịp, bị đè lên la « oai oái ». Không kịp đỡ tay, gã họ Thạch đã phóng tới ngậm ngay cánh của một tên tò vò, tên tò vò hoảng hốt vùng vẫy để thoát thân, quên cả chích cho gã Thạch một cái, như gã thường bắt sâu mỗi ngày. Tụi ong ruồi đã đến nơi, chúng quạt cánh phành phạch áp đảo tinh thần gã Thạch. Gã Thạch không nao núng nhưng phải buông ra để vật lộn với mấy thằng Gián bên ngoài. Tên tò vò thoát cái cánh khỏi miệng gã Thạch, đứng ngoài không tiếc lời nguyền rủa. Tụi Gián nhẹ như giấy làm sao độ sức với gã Thạch được trong nháy mắt bị quạt nằm ngửa, mấy chân chồi chồi không khí, anh này phải giúp anh kia mới lật úp lại được. Tụi ong ruồi hơi yếu trợt cả ra ngoài. Nhưng không may cho gã Thạch, một tên lại nhờ chỗ nhược của gã thạch mà chằm vào. Đó là chỗ đuôi cụt chưa lành. Gã họ Thạch đau đớn rú lên, phải bỏ ngay lũ tò vò ra.

Tiếng rú của gã Thạch khiến mười cô nhện tro cũng hết hồn. Các cô này có tật ra về cứ hay ở lại để ăn quả vật mồi mới thả dãn sợi tơ tới đây. Vừa đi các cô còn du đưa, nhún nhảy. Các cô định thử lại bài toán của thầy Tác kè: « Nhện thả được một thước tơ thì co lại nửa thước. Một phút nhện nhả được một thước tơ. Hỏi trong bao lâu nhện xuống tới đất... » Các cô làm toán hoài vẫn không tìm ra đáp số. Ngày nào các cô cũng thử tới, thử lui... e thầy Tác

kè nói gạt chẳng. Các cô thấy đánh nhau thì cũng ú ớ la lên rồi phăng nhanh mới rút trở lại lên cao. Lũ tò vò nhìn thấy bỗng hoảng sợ. Chúng sợ là phải, các cô này có thêm tật mạch lẻo, không khéo các cô lại trở vào lớp mạch thầy thì nguy. Rồi chúng bảo nhau đông mắt. Làm Thạch Sùng ngờ ngác không hiểu vì sao chúng đang thắng thế lại bỏ cuộc. Gã thất thểu lê cái đuôi đau về nhà. Mẹ gã vẫn chưa thấy đến đón.

Gã kè lại trận đánh nhau « oai hùng » cho chú Nhện nghe, không quên kết luận một câu:

— Cháu định tung cái đuôi thần lực lên để đập tụi nó một trận thì chúng hoảng hồn chuẩn mất. Tại mấy con bé Nhện nhát gan. Chú Nhện không buồn, chú ôn tồn khuyên gã:

— Này cháu, cháu đi học chớ nào phải đi đánh lộn. Nên nhường nhịn một chút là hơn, ai cũng là anh em cả mà. Mới ngày đầu mà đã có chuyện lộn xộn, coi chừng thầy tác kè.. đuổi thì khổ cháu ạ. Gã Thạch tiu nghỉu, không biết gã thấm thía câu trên hay vì chú Nhện không tán dương lời ba hoa láo khoét của gã. (?)

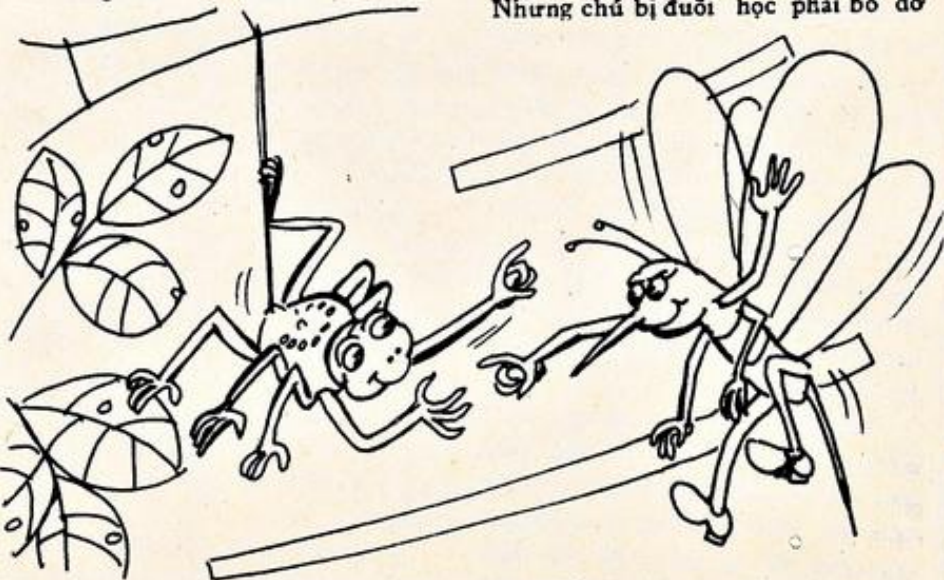
Gã bỏ qua chuyện đó, hỏi chú Nhện rằng:

— Chú ngày xưa còn bé, chú có đi học không, chớ cháu thấy đi học buồn lắm chú ạ?

— Kia sao lại than như vậy, ngày xưa chú cũng đi học như cháu.

— Chú học ở đâu?

— Chú học ở thầy Tác kè í. Nhưng chú bị đuổi học phải bỏ dở

nửa chừng. Bây giờ chú lấy làm ân hận. Phải chi hồi đó đừng ham chơi, qua ngày tháng chú lớn dần, phải đi làm ăn mưu sinh, không thể nào trở lại tiếp tục việc học được.

— Hi hi, chú cũng đánh lộn rồi bị thầy giáo đuổi học.

— Bây nào, tại chú học ngu mà còn hay quên.

— Ngộ quá ta, ngu cũng bị đuổi nữa à?

— Ủ, cháu không biết chứ khi thầy dạy đan lưới. Ông ra mẫu từng ô hình bầu dục như vảy của ông ấy. Nhưng quái, chú đan hoài nó cứ thành hình bát quái.

— Đúng rồi, tụi học trò Nhện tụi nó vẫn đan hình bát quái mà.

— Ủ đan kiểu đó là thói quen của nhà Nhện, nhưng lưới đan kiểu ấy hơi thưa, khó bắt ruồi muỗi.

— Thì chủ vẫn sống nhờ cái lưới loại ấy mà.

— Ày, học trò thì phải nghe lời dạy của thầy làm đúng bài học. Nhưng ngày chỉ tối, chứ cứ đan thô thiển các lưới loại ấy. Thầy bảo: «Mày cứ hoài cái điệu đó, còn lâu tơ mới hữu dụng như lưới đánh cá. Và lại, mày chả bao giờ bền và xài được như tơ tằm.»

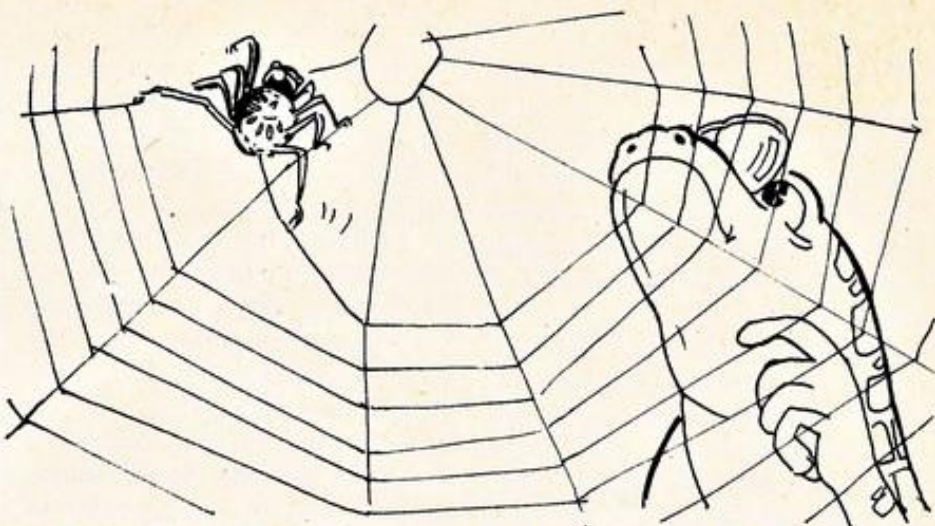
— Ủ nhỉ, sao tơ tằm lại có ích quá ta!

— Nhưng có ích cũng khổ cháu ạ, tằm bị người ta giết để lấy tơ dệt vải may áo quần. Còn xem chú đây, tơ giăng ngang nghênh chài ai thêm đề ý. Nhờ đó mới có cái ăn và sống còn.

Đố ai biết được cái lý của thầy Tác kẻ hay của Nhện đúng hơn (?)

Ngày mai Thạch sùng vẫn gan lì đi học, lần này gã đi một mình. Mẹ gã vẫn chưa hay chuyện gã đánh nhau.

Tụi Nhện kháo với nhau và ngán gã lắm. Tụi du côn kia tuy có cánh và thắng thế hơn cũng phải gờm gã. Những ngày học đều đặn trôi qua, chúng vẫn không thân nhau, nhưng vẫn còn e dè trong sự giao thiệp. Gã Thạch sùng học đủ cách, trườn, bò, chạy nhảy, và leo ngược, leo xuôi, chui kệt v.v... Thầy Tác kẻ còn chỉ

gã cách giả ngu để bắt mồi, dạy tránh xa những cạm bẫy của loài người... Cả những kẻ thù trong thế giới côn trùng, và nhất là mèo và trẻ con độc ác. Bọn bẻ gã không dám gây sự với gã nữa nhưng tụi nhãi vẫn thích châm chọc khuyết điểm của gã.

Gã Thạch sùng tức tối vì cái đuôi cụt mà không biết phải đối phó ra sao. Vì ra về bọn chúng cứ dùng phương tiện riêng mà chuẩn thật lạ, hát «vèo» để châm chọc và cười nghiêng ngả với nhau. Chỉ có bọn Nhện là không dám mà thôi, vì nòi giận lên gã Thạch có thể ăn tươi nuốt sống chúng ngay.

Cho đến một ngày kia đuôi gã mọc dài ra như cũ. Thoạt trông ai cũng đều cho là xấu xí. Cái phần cũ thì đen và có ngấn, hơi to. Cái đoạn mới là trắng mềm và nhỏ hơn, biết ngay là chỗ nối chắp. Nhưng chẳng thà có còn hơn không. Gã đã có thể tự hào dùng cái đuôi đó để đập vung bên này, bên kia... như ngăm khoe khoang, như dọa nạt lũ bạn: «Tao lại có cái đuôi thần lực, chẳng khác nào cá sấu lên bờ...» Lũ Tò vò, Gián, Ong ruồi, Ong bầu, cả mấy cô Nhện, anh Nhện chẳng chút ngạc nhiên còn quay mặt khinh thầm rằng gã đã cụt đuôi một lần còn chưa tồn. Cũng vào lúc ấy gã Thạch khám phá ra một sự việc mà mãi đến nay gã mới hay. Ấy chính là thầy Tác kẻ bị thọt một cẳng sau. Bởi vì gã thấy lũ bạn lâu lâu lại giả bộ khập khiễng, gã tưởng chúng chọc gã, nào ngờ...

Một hôm thầy Tác kẻ đang dạy lũ Tò vò bện đất đắp tổ thì bị rơi từ trên cột nhà xuống đất. Thầy

khó nhọc leo lên, cái chân bị thọt ngày xưa mà thầy cố sửa bước đi cho khéo nay đau trở lại, không thể dấu điểm ai được. Tụi học trò sượng quá, được phép kéo nhau ra về sớm, chúng cứ việc rong chơi cho đúng giờ mới về nhà. Chỉ có gã Thạch ở lại săn sóc thầy.

Thầy Tác kẻ ngậm ngùi bảo gã:

— Không sao! Chỉ tại cái chân yếu sần, con cứ về sớm đi, mai thầy khỏi liền.

Nhưng nhìn lại vết thương thầy đau đớn và lại chảy máu, gã không đành lòng, gã muốn làm một cái gì...

— Hay thầy để con đi xin ồ Tò vò về làm thuốc...

— Không được đâu, vì ồ Tò vò nướng lên, tán nhuyễn ra... người ta dùng để rơ lưỡi, trị bệnh đẹn... không cầm máu được...

— À có cách rồi! Trứng Nhện, phải, trứng Nhện dùng được.

Thế là gã Thạch hí hửng ba chân bốn cẳng chạy ngay về nhà xin chú Nhện. Chú Nhện buồn cười, vì chú làm gì mà có trứng. Gã Thạch tiu ngiêu. Phải tìm cách khác. Và gã đi hỏi thăm mấy cô bạn học Nhện. Mấy cô này cũng không có nhưng các cô sốt sắng đi tìm các bà dì, bà cô... mà xin giùm.

Nhện một bầy và gã Thạch sùng lũ lượt kéo nhau thăm thầy, đưa ồ trứng, hai miếng trắng trắng như bông gòn bằng đồng bạc chì, ở giữa là những tổ trứng nhện non đã nở rồi. Thuốc ấy cầm máu thật hay, thầy Tác kẻ đã đỡ nhiều. Thầy cảm ơn lũ học trò có lòng tốt. Nhất là gã Thạch. Bọn chúng ngồi lại nghe thầy

kề kỷ niệm xưa. Cái thuở mà thầy còn trẻ tráng, lành lặn... tha hồ tự do chạy nhảy trong vườn. Chẳng may một hôm: thầy bị trẻ con làm với rắn mối. Chúng liệng gạch đá, ném thầy toi bời. Thầy tuy nhanh chân nhưng bị trúng một mảnh thật to ở chân trái sau.

Thầy phải dùng đến cách nghi trang, da thầy biến ra đủ màu, lúc thì nâu để tiếp với thân cây, lúc thì xanh để tiếp với màu lá... nhờ đó mà thoát chết... Rồi thầy thôi đi giảng hồ, ăn nấu mà dạy học trò sinh sống qua ngày. Gã Thạch rất tiếc đã không thể học cách biến dạng qua làn da như thầy Tác kẻ được. Và thầy Tác kẻ cũng chịu thua. Thầy chỉ diêm thêm cho các bản năng của từng đứa học trò tinh vi thêm mà thôi, chớ thầy cũng không có phép lạ nào để dạy gã Thạch giảng tờ, hay Nhện hút mật v.v...

Thầy khuyên học trò đừng chế nhạo tật xấu của mọi người chung quanh, chẳng có gì hay ho khi ta vui cười trên sự đau khổ của người khác, đó chính là một tật xấu tinh thần vậy. Bọn Nhện đã hiểu và rất vâng lời, gã Thạch thì hoan hô hết mình. Chà gì gã cũng có thời kỳ bị cụt đuôi, trông thật dị hình. Gã dọa thêm lũ Nhện:

— Đứa nào mà còn bắt chước thầy đi khắp khiêng, mai một Trời phạt sẽ có tật luôn, rồi đi ngang chàng như cua vậy.

Gã cũng chưa biết con cua ra sao, gã chỉ nghe thầy Tác kẻ dạy cho biết mà thôi. Nhưng nghe vậy, các cô Nhện và hai anh Nhện cũng sợ rụt đầu, rụt cổ lại.

Từ đó, gã Nhện và mấy cô Nhện chăm học hơn, không lý gì đến bọn Tò vò, Gián, Ong... cả. Bọn này cũng không dám chọc ghẹo thầy giáo lẫn gã Thạch vì gã Thạch dạo này đã lớn và trông đáng sợ hơn.

Đánh nhau lẫn nữa, chắc có sự đỡ máu và chết chóc. Không chừng kẻ bại trận còn chịu làm mồi cho kẻ chiến thắng nữa là khác.

Gã Thạch cũng không còn mặc cảm với cái đuôi cụt nay đã thành chắp nối hai phần. Gã còn tự hào rằng không con thần lùn nào có cái đuôi như gã cả. Và gã rất ghét ai dám hỗn hào, nói lên cái xấu thọt cẳng của thầy Tác kẻ. Gã đã thấu hiểu quan niệm: « Cái xấu tốt không chỉ ở hình thức bề ngoài, mà có giá trị hay không là ở tấm lòng. Và chẳng có tật ắt có tài. »

Thầy Tác kẻ đã không còi mà lại dạy và điều khiển lũ học trò quá quắt và ô hợp này sao (?) Và chúng ta hãy chờ xem gã Thạch sùng thi có tài gì, ích lợi cho ai... Thầy Tác kẻ không có những ý nghĩ như vậy, thầy chỉ biết làm tròn bổn phận của thầy mà thôi. Dù cho có vướng phải cái nghề bạc bẽo, hao tốn... là dạy học ..

THÁI LINH LĂNG

— Tôi sẽ cho cậu coi con nhái
tôi để trong cái hộp dưới gầm
giường của má tôi. .

thiều nhi /6

CÂU CÁ MẬP TRONG CHẬU

Cá đây là những cái nút chai, đáy gắn những cái rondelle (vòng tròn bằng sắt bán ở tiệm sắt) để dẫn cho đủ nặng khiến cho lúc thả vào nước sẽ đứng thẳng. Trên nút chai gắn một cái móc bằng dây kẽm cứng. Bạn có thể tô diêm cho nút chai giống như cái đầu cá mập (xem hình).

Bây giờ thả vô chậu chừng 20 chú cá như vậy rồi dùng cần thi đua câu cá.

Ai câu nhiều là thắng cuộc.

THÁP EIFFEL CỦA NHẬT

Cao 333m diện tích dưới chân tháp 80m X 80m sức nặng của tháp là 4.000 tấn.

Tháp này có 28 cột bằng bê tông cốt sắt, tiết diện 2m2 ăn sâu vào đất từ 14m đến 23m, chịu sức gió 60m/giây ở mặt đất và 300m/giây ở trên cao. Tháp được tính có thể chịu đựng động đất 21 lần mạnh hơn cuộc động đất năm 1922 đã san bằng thành phố Đông Kinh.

Tháp do kỹ sư Isamu Kamel và 100 kỹ sư phụ tá thực hiện trong thời gian 17 tháng, từ tháng 7 - 1957 đến tháng 12 - 1958.

L.T BẢO-HƯƠNG

* Cha đẻ của vinh quang và hạnh phúc là sự làm việc.

— EURIPIDE —

Bướm Muôn Màu

Hàng tuần, qua thư từ của các em gửi về, tòa soạn thấy đồng tư tưởng của các em khi thì ngộ nghĩnh hồn nhiên khi thì thâm trầm sâu sắc, lại cũng có nhiều em phát biểu những ý kiến thật đặc biệt độc đáo. Đề cho toàn thể các em có dịp chia sẻ những ý nghĩ đó, kể từ số này, tòa soạn trích lại những đoạn thư do các em gửi về hàng tuần. Mong tất cả các em sẽ tìm thấy ở đây hoặc những ý tưởng làm các em phải suy nghĩ, hoặc những hoàn cảnh mà bạn đồng lứa của các em phải chịu đựng, hoặc đôi khi lại có thể là những nụ cười dưng về hồn nhiên, ý nhị. Tất cả đều như những cánh bướm muôn màu sẽ bay đi theo hương gió ngàn phương...

Mặc dù học đường là nơi giáo dục, mặc dù trường em có kỷ luật tương đối, nhưng em vẫn thấy cánh bạn của em hát thuốc, em vẫn nghe xin lỗi chị—những tiếng Đ.M không tốt trước cửa nói của bạn em. Thú thật em không muốn nghe, không muốn thấy những hình ảnh và âm thanh ấy ở thiếu nhi Việt Nam. Em muốn bạn em đứng đắn hơn, nhưng chẳng biết làm thế nào, chỉ có thái độ nghiêm nghị và lạnh lùng—mà theo em là thái độ của kẻ không đồng ý—vì em biết nói ra sẽ mất vẻ hòa khí giữa bè bạn. Tuy làm thỉnh thoảng em rất bức và rất ghét vô cùng.

Khi đi qua rạp Nam Quang, em lại thấy rạp sách ở chợ Đũi bày bán những cuốn tạp chí của ngoại quốc, trình bày hình ảnh nhảm nhí. Bất đắc dĩ em

mới nhìn thấy, chứ không muốn ngó chút nào... Chỗ khác lại bày những tuần báo đầu độc trẻ em, vẽ những hình ảnh trẻ con và lời dối thoại, chỉ có ở trong đầu óc của con người chuyên đầu độc. Ước gì em có thừa quyền, em sẽ cho lệnh «đẹp» tất cả những thứ ấy.

P -T -H
(Saigon)

● Em nghĩ nên xóa trang Triền Lãm Nụ Cười vì rằng các bạn T.N khi có thưởng thì rất sốt sắng. Còn bây giờ... tòa soạn chỉ nên chọn vài bài thật ý nhị đăng ở cuối trang. Nên mở một trang để chúng em góp ý kiến. Muốn nghĩ gì, viết gì về những việc trong cuộc sống. Em cho rằng chỉ có mục này thì người lớn mới hiểu nhiều về chúng em. Họ sẽ dẫn dắt chúng em dễ dàng.

CHÂU-GIANG
(Saigon)

● Gia đình em là một gia đình nghèo ở trong ruộng và ở xã Tân Lộc, quận Thới Bình cách tỉnh An Xuyên chừng 12 cây số. Hết mùa lúa là đến mùa mưa, em phải đi giăng lưới và đặt lợp để bắt cá bán kiếm tiền thêm mới đủ sống. Lúc chưa đọc Thiếu Nhi thì em không lo nghĩ gì, nhưng khi đọc Thiếu Nhi rồi thì em phải đi bắt cá và kiếm chuyện làm thêm để kiếm tiền mua Thiếu Nhi cho đủ bộ. Em mới chỉ được biết Thiếu Nhi từ số 41.

NGUYỄN-KIM-THU
(An Xuyên)

● Một việc lạ, em nhận thấy trong tờ Thiếu Nhi là hay đăng lặp như bài chim và mùa đông sưu tầm của Ý Nhi đăng một lần ở số 21, 1 lần ở số 31, bài Mây Hoàng hôn của Trần thị Mỹ Dung đăng 1 lần ở số 7 và 1 lần ở số 9. Bài những bản án lạ lùng sưu tầm của Trịnh Công Truyền đăng một lần ở số 38, 1 lần ở số 47. Và mới đây, ở số 47 mục Bướm Trong Vườn có đăng bài thơ «Cảm nghĩ cho sáng hạ này» thì tác giả là CUNG GIANG, rồi ở số 51 cũng có đăng bài này (nguyên văn) thì tác giả lại là TRỊNH CÔNG TUYỀN, bút nhóm SƯƠNG ĐÊM. Mong rằng tòa soạn sẽ cố gắng đừng để vấp phải những lỗi lầm đáng tiếc đó

ĐĂNG-LINH

● Hôm nay em xung phong gia nhập gia đình T.N để các em của em theo sau (chúng tôi đã quá). Em đã rời trường 6 năm rồi, và em đang dạy học. Chị biết không, mỗi lần bắt gặp học sinh đọc sách nhảm, em tịch thu đi mà buồn ghê. Em thấy Thiếu Nhi thật hay và đầy đủ ý nghĩa. Tối nào trước khi đi ngủ em cũng đọc Thiếu Nhi để tìm lại sự thoải mái sau một ngày làm việc. Ba em hơn 60 tuổi rồi, em út em 10 tuổi, vậy mà tất cả đều thích đọc Thiếu Nhi.

NGUYỄN-THỊ-HỢI
(Bình Đông — Chợ Lớn)

Em năm nay được mười sáu tuổi rồi cơ đấy, cái tuổi nhỏ mà lớn, lớn mà nhỏ phải không chị. Thế nhưng em tự cho là em lớn rồi đấy, em đã biết suy nghĩ. Em muốn sống trong cuộc sống hướng thượng, và em đã tìm cho mình một lý-tưởng phải theo. Chị muốn hỏi là lý-tưởng của em nó giản dị lắm: ấy là em muốn sau này em sẽ đem hết sức mình ra phục vụ cho một công việc nào đó mà với sức em, em làm được và việc làm đó có ích lợi cho tất cả mọi người. Em nói: công việc nào đó, là vì bây giờ em chưa chắc nghĩ ra được, nhưng mà công việc đó có ích cho người khác là được rồi phải không chị? Chẳng hạn như mình đến giúp đỡ các em cô nhi hoạt động giúp đỡ đồng bào chiến nạn, lập thư viện cho trẻ em, làm những việc giúp đỡ đồng bào nghèo khổ v.v... Đây là những công việc em chưa thực hiện được bây giờ. Nhưng em đang chuẩn bị và gặp cơ hội là em làm. Em muốn theo gương các anh chị, làm một việc gì giúp đỡ nước nhà trong cơn khốn khó này. Bởi vì em nghĩ chúng em là những người trẻ đang vươn lên. Chúng em bây giờ ngoài việc làm tròn bổn phận học sinh ở trường, bổn phận làm con ở nhà, giúp đỡ người chung quanh, chúng em còn phải biết nung đúc ý-chí, tập sống hướng thượng để sau này một khi đã lớn lên, đã đủ sức, chúng em sẽ trở thành những rường cột chắc của nước nhà.

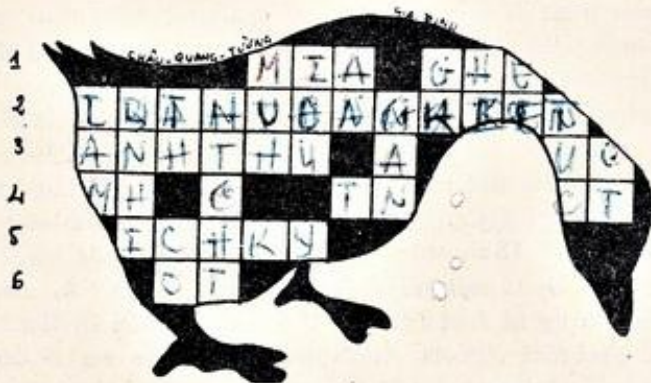
HÀ-THỊ-THU-THUY
thiếu nhi/7

Ô CHỮ CON NGỒNG

Châu-quang-Tường

A B C D E F G H I J K L M

Ngang :

1) Một thứ cây dùng để chế tạo đường — Phương tiện dùng để di chuyển trên sông ngòi.

2) Tên 1 quan võ anh dũng dưới đời Lý Nhân Tôn.

3) Vị nữ anh hùng — Mẫu tự đầu — Châu có 6 quốc gia —

4) Chế độ gia đình thuộc quyền người mẹ (v-t) — Nguyên âm thứ 3 — Tờ báo bạn đang đọc (v-t) — Tên người anh hùng chế tạo súng đầu tiên tại Việt Nam (v-t)

5) Chỉ biết lợi riêng mình.

6) Trái có vị cay.

Đọc :

A) Có nghĩa là không đúng, sai.

B) Ý nghĩa hay ho và tế nhị.

C) Bậc học nhỏ nhất (v-t) — Vật dùng để vẽ.

D) Ham muốn (viết ngược).

E) Hồ (viết ngược) — ký hiệu của Kalium.

F) IOU — Mẫu tự Việt sau cùng.

G) Nhấn mạnh xuống — Một gạch đội mũ.

H) Một bộ phận quan trọng của cơ thể.

I) Người coi việc chấm bài vở trong khoa thi (v-t).

J) Tiếng Hán có nghĩa là mừng vui.

R) E bình phương.

L) Tiếng Hán có nghĩa là chân.

M) Xê Tê.

ĐỐ VUI KỲ NÀY

Mập và Ốm đang đi chơi trên một cánh đồng thì trời chợt đổ cơn mưa. Quanh đây lại không có chỗ trú chân. Mập quyết định ngồi ỉ tại chỗ để chịu trận. Còn Ốm thì ù té chạy về nhà. Biết rằng trận mưa kéo dài 10 phút. Thời gian Ốm chạy từ lúc đổ mưa về tới nhà là 15 phút. Vậy hỏi ai chịu ướt nhiều hơn ?

(Kỳ sau trả lời)

Trả lời đố vui kỳ trước.

1) Cắm 2 que diêm lên 1 nút chai theo hình (1) chỉ dẫn ở dưới.

2) Đặt nút chai vô lòng đĩa rồi châm lửa đốt hai que diêm (hình 2).

3) Ưp nhanh 1 cái ly lên nút chai. Que diêm cháy làm giảm bớt áp suất không khí ở trong ly, khiến nước ở ngoài bị hút qua ly vào lòng đĩa. (hình 3)

Ta có thể lấy đồng tiền ở ngoài ra khỏi đĩa mà không bị ướt tay.

- 2 cái đầu van xe đạp.
- 1 đoạn ống cao su.
- 1 cái hộp sắt nhỏ (loại đựng thuốc tây cũng được).

Cách làm :

- 1) Đục thủng ở chính giữa nắp hộp thiếc một lỗ đường kính chừng 8 ly, gắn chắc đầu van vào nắp hộp bằng 1 con ốc nhỏ.
- 2) Nắp hộp sắt nhỏ cũng gắn 1 đầu van như vậy. Đáy hộp sắt nhỏ đục thủng những lỗ nhỏ chừng 2 ly đường kính.
- 3) Hai đầu ống cao su lắp vào 2 đầu van mới gắn.

- 4) Ở đầu van trên nắp hộp sắt, gắn thêm một cái tay cầm để không bị bỏng tay.

Sử dụng :

- 1) Đổ nước vào lưng hộp thiếc rồi đặt lên bếp.
- 2) Đun nước sôi, hơi nước sẽ bốc từ hộp thiếc tròn qua ống cao su để tỏa ra ở những lỗ nhỏ đục dưới đáy hộp sắt.
- 3) Áp gần sát đáy hộp sắt (có hơi nước tỏa ra) vào con tem muốn bóc ra. Hơi nước vừa ấm, vừa nóng sẽ làm con tem rời ra dễ dàng.

MÁY BÓC TEM THƯ GIẢN DỊ

Rất tiện dụng cho các bạn chơi tem. Các bạn thực hành theo chỉ dẫn như sau :

Vật liệu :

- 1 cái hộp thiếc có nắp đậy kín (loại hộp đựng thuốc hút ống vố tốt nhất).

TRANH ĐỒ 7 ĐIỂM KHÁC NHAU

Ông thợ khắc bản kẽm, sau khi thực hiện tấm ảnh sau... có làm 7 điểm khác với bức vẽ trước của anh Vi Vi. Các em tìm hộ nhé.

ĐỪNG QUẤY RẦY (YÊN LẶNG ĐỂ BỎ LÀM VIỆC)

CUỘC ĐÁNH CÁ

Tàu thủy sắp khởi hành, và hành khách đi dạo thành thoi trên boong tàu đợi giờ khởi hành. Vài người thấy ở đằng xa 1 người đạp xe đạp, chắc hẳn đang cố hết sức để đuổi kịp chuyến tàu.

Thủy thủ đã đặt tay lên cầu treo, và hy vọng của người đạp xe đạp kia quả là mỏng manh ! Rồi 1 hành khách vui vẻ đánh cuộc (cá) 1 Anh kim ăn 1 cá (hào Anh) là ông kia sẽ bị trễ tàu người ta nhận cuộc đánh cá đó, và lập tức boong tàu trở nên 1 cảnh hồi hộp

— Ông ấy sẽ bị trễ tàu ! — Không, ông ấy sẽ đuổi kịp ! — Mau lên ! — Ông ấy không kịp đâu ! — Có, ông ấy sẽ kịp ! — Ông ấy kịp rồi hoan hô ! Hoan hô !

Người đạp xe đạp tới vừa sát nút, ông ấy nhảy khỏi xe đạp, rồi chạy lên cái cầu treo duy nhất còn thả xuống.

— Ông hô lớn : « Khởi hành » !

Té ra ông ấy là vị thuyền trưởng của chuyến tàu này.

HUỖNH-ANH-TUẤN

CÁI LY KỲ LẠ

Trình diễn : 1) Bạn đặt một cái ly bằng nhựa lên bàn, đoạn thả dần vào ly từng đồng bạc các (hình 1).

2) Sau khi thả được chừng 3, 4 đồng bạn giờ cái ly lên cho mọi người nhìn, đoạn lắc để cho tất cả đều nghe thấy tiếng đồng tiền ở bên trong (hình 2).

3) Bây giờ bạn đếm 1, 2, 3 rồi dốc ngược ly xuống (hình 3). Lạ thay, các đồng tiền trong ly đã biến mất!

Xảo thuật : Không có gì lạ cả, với 1 cái ly bằng nhựa, bạn có thể soi thủng ở gần đáy ly một lỗ đường kính chừng 1 phân rưỡi (hình 4). Lúc giờ ly cho khán giả, bạn dùng đầu ngón tay bịt kín đi. Sau khi đã

(1)

(2)

(3)

GIẢI THÍCH

(4)

(5)

thả tiền vô bạn cho ngón tay trở vô lòng ly giữ chặt các đồng tiền lại (hình 5). Bây giờ dốc ngược ly xuống, tất nhiên đồng tiền sẽ không rơi ra.

(Tài liệu và hình ảnh của ảo thuật gia Kassagi).

LÀM TIỀN BẰNG MÈO VÀ CHUỘT

Năm 1875, có một tờ báo Mỹ, đã đăng một bài sau đây:

Hiện giờ chúng tôi có nuôi 10.000 con mèo. Cứ tính đồ đồng, mỗi năm mỗi con mèo cái đẻ ra 12 con mèo con. Cứ mỗi ngày, 100 người lột da được 5.000 con mèo, như vậy mỗi ngày chúng tôi lời được ít nhất là 10.000 mỹ kim.

Nhưng làm cách nào nuôi mèo? Nuôi bằng gì? Chúng tôi giải quyết vấn đề đó rất dễ dàng. Chúng tôi nuôi một triệu con chuột. Chuột dễ

12 lần, dĩ nhiên là nhiều hơn mèo. Như vậy chúng tôi có thể cho mỗi con mèo ăn mỗi ngày 4 con chuột. Nhưng nuôi chuột bằng gì? Thì ngược lại chúng tôi cho chúng nó ăn thịt những con mèo mà chúng tôi đã lột da. Tóm lại, phương pháp nuôi mèo của chúng tôi rất phức tạp: Nuôi mèo bằng thịt chuột. Nuôi chuột bằng thịt mèo và chúng tôi bán được thường xuyên mỗi ngày 5.000 tấm da mèo với số lời mỗi ngày 10.000 mỹ kim và không tốn kém gì cả! Thật là ngộ nghĩnh!

ĐẶNG TẤN TÀI

— Nếu anh cứ mua cái gì mà anh không cần đến, rồi anh sẽ phải bán những cái gì cần thiết cho anh.

FRANKLIN

— Cái tuổi đáng ghét nhất là cái tuổi lên mười. Buổi tối bị coi là còn nhỏ, không được thức khuya. Rồi buổi sáng lại bị coi là người lớn, không được dậy trễ.

ANATOLE FRANCE

— Có ai sống được hai lần những mộng ước của tuổi xanh.

WATERSTONE

Búp bê NGỌC-HÂN
(sưu tầm)

TÂN BÌNH

Trong phòng tuyển mộ lính của Hải Quân.

Viên sĩ quan trưởng phòng hỏi một thanh niên tới đăng lính:

— Điều kiện của anh như vậy là đầy đủ rồi. À, mà anh có biết lợi không?

Thanh niên ngơ ngác:

— Vậy ra các ông không có tàu bè gì cả à?

GIẢI QUYẾT MAU

Trong toa có phòng ngủ trên chuyến xe lửa Saigon — Nha Trang, hai bà hành khách cãi nhau dữ dội. Một bà muốn mở cửa sổ toa ra, một bà muốn đóng lại.

Không ai chịu ai và phải đi kêu người kiểm soát viên.

Bà kia rất đanh đá:

— Mở để gió lùa vào cho tôi chết à?

Bà nọ cũng không kém:

— Vậy đóng lại cho tôi chết ngột hử?

Một ông khách thấy vậy bèn nói:

— Khó khăn gì... thì cứ mở cửa sổ cho bà trước chết đi, rồi đóng lại cho bà sau chết luôn, yên chuyện.

ÀO-ÀNH

THIÊN LỆCH

Trong một lớp học, thầy đang giảng bài. Thấy trò Chi đang thờ thần thần thờ vội hỏi:

Thầy: Chí, thiên lệch là gì?

Tí (giật mình): Thưa thầy, thiên là trời, lệch là nghiêng về một phía

vậy thiên lệch là trời nghiêng.

Thầy cùng cả lớp !? !?

CHÚT-CHÍT

SIÊNG QUÁ

Diêm vương hỏi hồn một anh lười bị chết đói:

— Mi muốn kiếp sau làm giống gì?

Hồn anh lười gãi tai:

— Dám bẩm Diêm Vương, xin ngài cho tôi được làm con mèo đen tuyền có diêm trắng ở mép.

— Lý do?

— Dạ, dề may ra có con chuột nào đi ngang tường hạt cơm rơi, đến ăn, tôi sẽ khỏi mất công rình, chỉ việc dớp thôi.

Hồn con rắn (nổi tiếng lười «như rắn») kè nhè:

— Bẩm ngài, nó siêng thế, sao đến nổi chết đói, chứ là tôi thì tôi cũng xin ngài cho làm con mèo đen, nhưng thêm cái lưỡi đen, diêm trắng nằm ngay đầu lưỡi, chỉ việc há miệng chờ chuột nhảy tót vào là ngậm miệng lại, khỏi phải dớp nữa.

TÀI KHÔN

Ông B nọ lại đăng báo tố cáo với nhân viên Cảnh Sát rằng:

— Thưa ông, đêm qua có người trộm mất chiếc xe hơi của tôi.

Nhân Viên Cảnh Sát nghe vậy bèn hỏi:

— Vậy, ông có thấy được hình dạng của kẻ trộm?

— Dạ không, tôi không. Nhưng tôi có ghi được số xe của tôi bị đánh cắp.

Nhân Viên Cảnh Sát ???

ĐAN PHƯƠNG

NGŨ VĂN BA

LÀM ĐÚNG LỜI...

Trên một chiếc toa xe lửa, hai người đàn ông ngồi, một ông tìm kiếm đẩu đẩu, lát sau «anh» ta hỏi «anh» kia:

— Thưa ông nghĩ thế nào, khi một người ngồi trên một cái nón của ông !? !?

Ông kia liền nói thật to:

— Tôi sẽ đâm vào mặt «nó», đá vào người «nó»... tôi chửi lên đầu nó... hừ... cho nó biết !!!

Ông kia mỉm cười và thản nhiên nói:

— Ông nói đúng... nhưng chính ông ngồi trên cái nón của tôi mới mua... ông nhìn xem !!!

— Ơ... ơ !.. tôi .. tôi !!

«Anh» nọ đứng dậy sẵn tay áo, nói:

— Tôi sẽ làm theo đúng lời ông nói !..

LỜI ANH CHÀNG ESQUIMO

Hai anh chàng Esquimo đi săn trên băng sơn. Thình lình cả hai chạm phải cái vôi của một chú voi. Anh thứ nhất vội vã định ném lao, thì anh kia cản lại, bảo:

— Đồ ngu !.. bộ mày chưa bao giờ thấy máy hút bụi sao !? !?

Lúc ấy con voi đánh cái vôi vào cả hai...

CẨM CHÓ

Một bà hành khách sang trọng bước lên xe lửa đắt theo con chó nhỏ. Bà ngồi lên ghế và bỗng con chó ngồi lên ghế cùng với bà. Người kiểm soát vé tới yêu cầu bà khách bỏ con chó xuống đất. Bà cười gằn:

— Xin lỗi ông, tôi đã trả tiền vé cho cả con chó rồi.

— Không được xin bà đừng nói nhiều. Bỏ con chó xuống.

— Vậy xin ông cho biết lý do tại sao? Chó cũng là một hành khách cũng trả tiền đàng hoàng chứ đâu có ăn quịt.

Người kiểm soát viên mỉm cười:

— Thưa bà theo luật lệ hỏa xa, hành khách cấm không được để chân lên ghế!

TRẦN THI XUÂN TRANG

— Cứ chui đầu ra đi. Bây giờ là giờ uống thuốc, chưa phải giờ chích đầu.

Các em đừng bao giờ chơi dại, bám tay vào xe cộ đi ké bên lề kéo xe mình đi theo. Khi xe thắng lại hoặc quẹo qua bất ngờ tai nạn khủng khiếp sẽ xảy ra mà không có cách nào các em tránh được.

VỊT MÒ
SƯU TÂM

SÚC VẬT NUÔI TRONG NHÀ

1. — **NGỰA**: Con ngựa tên Old Billy (nước Anh) chết ngày 27-11-1822 đã đoạt giải sống lâu nhất, 61 tuổi. Con ngựa cân nặng nhất tên là Doctor Legear, ở St. Louis (Hoa Kỳ) sinh năm 1902 và chết năm 1919, cân nặng 1358, 5 ký, vòng cổ đo được 84 phân. Một con ngựa khác ở nước Anh, năm 1891 có bờm dài nhất 3 th 96 và đuôi dài tới 3 th, 04.

2. — **CHÓ**: Ít có những con chó sống quá 18 năm, nhưng có vài con đặc biệt sống hơn 20 năm. Mới đây con chó già nhất tên Adjutant, sinh ngày 14-9-1936 sống ở Reversby (nước Anh). Giống chó cân nặng nhất thuộc loài ST. Bernard, một con trong số đó sinh ngày 14-6-1951, ngày 14-10-1961 lúc được 10 tuổi cân nặng 111 ký, 58. Giống chó lớn nhất là Levrier (chó săn. chân dài, bụng thon) ở Ai Nhĩ Lan. Một con tên Broadbridge Michael, sinh năm 1926, đo cao được 1 th 02 đến bấu vai. Giống chó nhỏ nhất là giống Chihuahua ở Mỹ Tây Cơ, có vài con tiêu biểu chỉ cân nặng 480 gr và cao 16 ph.

thiều nhi/12

Chó lên cao nhất: Một con chó cái gốc Alaska, tên Laika ở Nga Xô đã được đưa ngồi trong phi thuyền Spoutnik 11 ngày 3-11-57 được phóng lên tới độ cao 1690 km. Trong mùa hạ 1958, 2 con chuột Laska và Beaujy được bỏ vào trong hỏa tiễn tên là Able (Hoa Kỳ) được phóng lên cao tới 2250 km, nhưng không còn sống lúc hỏa tiễn quay trở về lục địa. Độ cao nhất khiến những con vật trở về còn sống là 1125 km, đó là trường hợp 3 con chuột đen tên là Sally, Amy, và Joe được đặt trong hỏa tiễn Atlas và phóng lên ngày 13-10-1960.

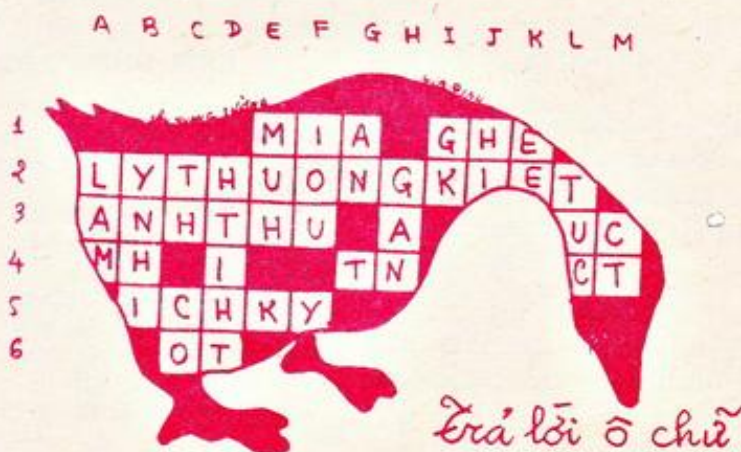
3. — **MÈO**: Ở nước Anh người ta thường cho rằng mèo không sống quá 21 năm, tuy nhiên người ta nêu 1 trường hợp xác thực: 1 con mèo

tên Ma, ở Devon (nước Anh) đã ngủ giấc cuối cùng do 1 mũi chích, ngày 5-11-1957, sống 35 tuổi.

4. — **THỎ**: Thỏ nhỏ nhất thì ở Hòa Lan, cân nặng 1 ký. Giống thỏ lớn nhất thì ở Flandres (Pháp, Bỉ) cân nặng từ 6 ký 3 đến 9 ký 98.

TRẢ LỜI TRANH 7 ĐIỂM CỦA VI VI

- 1 — Thiếu lần vẽ trên chụp đèn.
- 2 — Cờ áo trái người cha dài hơn.
- 3 — Túi quần người cha nhỏ lại.
- 4 — Thiếu một bên cổ áo người chị.
- 5 — Nơ cột tóc người chị tròn thay vì vuông.
- 6 — Vòng đeo tay người chị ít hơn.
- 7 — Ngăn tủ cuối cùng đóng lại.

Trả lời ô chữ

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

ÁO LỤA SÂN TRƯỜNG

Buổi sáng lúc ngồi soạn sách vở bên cửa sổ nhìn ra sân, Hà thấy những giọt nắng dường như vui vẻ hơn thường ngày, nhảy múa lung linh trên cành cây vú sữa và trên hàng rào lá xanh biêng biếc. Bóng mát dịu dàng che khoảng sân trước nhà. Hà thích nhất là ngồi cạnh cửa sổ này buổi sáng mùa hạ, để nhìn những tia nắng nhảy nhót trên lá cây, để thấy những lá xanh yên lặng nhìn nắng vui đùa trên thân lá, để nghe tiếng chim hót líu lo từ ngôi vườn nhà bên cạnh. Hôm nay, Hà lại ngồi nơi đây, bao những quyển tập mới, nhìn lại những tờ giấy trắng thơm mùi học đường sau ba tháng hè vui chơi thỏa thích. Bóng lá rung rinh chiếu trên những quyển vở chưa lần viết, Hà cúi xuống hít hương thơm của giấy mới, cho lòng trôi về quá khứ. Những kỷ niệm vui buồn của lớp, của trường lần lần diễn ra trong trí tưởng...

Nhớ ngày tựu trường (cũng như hôm nay, Hà sắp sửa đến trường) bờ ngõ đi tìm lớp, gặp mấy nhỏ bạn Hà mừng ghê chạy đến lắc lắc tay nhỏ bạn thân nhất. Hà nhìn vào mắt bạn cười tươi. Cả bọn ríu rít như bầy chim non vô tổ, kéo nhau đến lớp mới. Khung cửa lớp bảy mươi bốn đầy rồi. Nhìn lớp mới, Hà nhớ tới lớp cũ ở trên lầu có vẻ không «trang trọng» như lớp này, có lẽ vì học cao

lên một bậc và lớn lên một tuổi rồi nên Hà thấy vậy đó... Ý tưởng bị cắt đứt vì lũ bạn lôi vào lớp, ồn lên:

— Lớp này rộng hơn lớp năm ngoài nhiều.

— Học ở đây gần phòng bà Giám học và Tổng giám thị ghê quá mày ơi, chắc hết dám làm ồn như hồi trước nữa...

«Các bồ ơi, các bồ quên không đề ý một điều đặc biệt là khung cửa sổ lớp này nhìn ra thật là nên thơ, các bồ à!» Hà nhủ thầm như thế vì lúc mới vào Hà đã nhìn ra cửa sổ trước nhất. Sắp xếp chỗ ngồi xong thì Giáo sư đến, cả lớp im phăng phắc.

Rồi những ngày kế tiếp đi qua, Hà và lũ bạn vẫn còn xa lạ với lớp mới, tuy vẫn ở trong ngôi trường thân mến này chứ đâu phải trường lạ, Hà và bạn bè đã học qua một năm rồi cơ mà. Trong số Giáo sư dạy lớp Hà có bà V. khó ghê, bà ấy dạy Pháp văn, trái ngược lại với cô C. cũng dạy môn này năm ngoái, cô ấy hiền ơi là hiền. Mỗi lần bà V. vào lớp là... im lặng gần như... nghe được tiếng ruồi bay í. Cả lớp đều sợ bà ghê lắm. Nhưng mà dần dần thì cũng quen đi, bạn Hà thấy thương cái lớp này ghê.

Thương những giờ toán, Pháp văn im như tờ, những buổi thi lục cá nguyệt, lúc phát bài hồi hộp lo lắng không biết mình làm đúng hay sai... Thương những phút vội vã ôn lại dăm ba câu công thức định lý với cô bạn nhỏ trước giờ thi, những lúc len lén hỏi bạn đáp số bài toán, đầu cúi thấp, miệng vừa hỏi mắt vừa lăm lét nhìn bà Giáo sư ngồi trên kia đảo mắt quan sát học trò. Thương những lúc chia nhau ô mai, kẹo, me, òi vừa ăn vừa giỡn; giờ ra chơi đứng ngắm những tà áo lụa trắng bay khắp sân trường; giờ vắng Giáo sư rủ nhau chơi ca rô, những giờ trần thuyết «tự do ngôn luận»; những lúc lên hái mấy cánh hoa bé xíu màu đỏ, hồng ở sân thể thao mà cứ lo mấy cô huấn luyện viên thấy thì chết... Nhớ giờ đầu giá lấy tiền giúp nạn nhân bão lụt hào hứng sôi nổi với mấy món quà nhỏ xinh xinh đặt trên bàn Giáo sư. Yêu những lúc bạn bè ngồi bên nhau trên băng đá nói chuyện tí tẹo, nghe

lá vàng bay đầy sân và trên kia, mỗi lần lá cây xào xạc gặp gió thì lá vàng rơi rơi...

Nhớ giờ ra chơi hôm nào lúc gần nghỉ hè, Hà với Ngân, Chi và Hương ngồi bên cửa sổ của lớp ngắm khu vườn ngoài kia. Những bồn cỏ xanh mượt cắt xén cẩn thận đến hàng cây bông sứ mọc sát hàng rào của trường đầy hoa, hoa trên cành và hoa rơi dưới gốc. Hàng rào với những song sắt và những cột gạch thấp nhỏ nhỏ quét vôi màu hột gà trên có mái ngói. Bên ngoài bức tường rào kia, con đường Phan thanh Giản xe cộ qua lại cách biệt hẳn với thế giới học trò ngàn đời yên tĩnh thâm lặng trong ngôi trường cổ kính này. Mảnh vườn nhỏ kia, chiều nay bạn Hà ngồi ngắm cho thật kỹ để rồi mai đây sau khi nghỉ hè lên lớp mới, bạn Hà sẽ không còn được ngày ngày nhìn nó nữa. Và bên kia con đường Phan thanh Giản một cây phượng đỏ nhỏ lên sau bức tường của một ngôi biệt thự những cành cây khẳng khiu mang dây hoa đỏ nhìn xa trông thật là tuyệt, màu đỏ của phượng nổi bật giữa màu xanh tươi mượt mịn của lá cây trong khu vườn ngoài cửa sổ lớp Hà. Phượng đã nở rồi đó, ấy là dấu hiệu chia tay trong những ngày hè sắp tới. Chúng ta phải làm gì? Cả bọn nhìn nhau. Phải làm gì để giữ được mãi mãi cảnh thơ mộng ngoài cửa sổ lớp mình cũng như tất cả những kỷ niệm của lớp học, của bạn bè để sau này khi đã ra trường và còn mãi về sau được ngắm nhìn nó. Chỉ còn cách nhìn lại lần cuối thật kỹ cho tất cả những cây cỏ ngoài kia, những kỷ niệm thu gọn lại, in sâu vào trí nhớ mới không quên mà thôi. Giây phút ưu tư qua rồi, Hà và các bạn lại vui vẻ trò chuyện Hà bảo Ngân:

— Cảnh đẹp quá Ngân nhỉ, để ngày cuối niên Hà sẽ đem theo máy ảnh chụp một tấm để làm kỷ niệm và đặt tên là «khung cửa sổ lớp bảy mươi bốn» Ngân chịu không?

Thế rồi ngày cuối năm học đến, Hà lại quên mất chuyện chụp hình khu vườn ấy nên suốt hè Hà cứ tiếc mãi. Biết năm sau lớp mới sẽ cũng

có một khung cảnh xinh đẹp ngoài cửa sổ như lớp này không?

Nhớ thời gian đi xe trường cũng có những chuyện vui buồn giữa Hà và các bạn đi chung xe. Có những buổi chiều trời mưa rả rích, trong xe những chị lớp tám ngồi nói chuyện với nhau, mấy cô bé lớp bảy và sáu ngồi chụm lại xem một quyển sách hình, thỉnh thoảng lại phá lên cười thật vui hoặc ở băng ghế xe sau cùng một chị lớn quãng tay qua vai của một cô bé thì thầm chuyện trò chị em em. Có những buổi chiều tan học về không có tài xế đến lái xe trường, cả bọn kéo nhau đi bộ về cười nói vui vẻ.

Lại nhớ lúc ra chơi Hà và Anh đi lượm bông điệp rơi trong sân trường về ép. Những cánh điệp vàng óng trong nắng hạ, trông từ xa giống như một tấm thảm dệt toàn bằng vàng lấm chấm chói lọi trải dưới gốc cây. Hai đứa nhặt mãi, dầy cả hai bàn tay mà điệp vẫn còn thật nhiều, thỉnh thoảng một ngọn gió nhẹ đưa tới làm những cánh hoa vàng lìa cành rơi khắp nơi, trên những mái tóc đen và những tà áo trắng thật đẹp. Ôi! Cảnh đó mãi mãi ghi sâu vào tâm tưởng của những người học trò bé bỏng với làn áo trắng còn khoác lên mình.

Có biết bao nhiêu là kỷ niệm êm đềm của thời học trò trong ngôi trường thân yêu, kể sao hết và chắc chắn không bao giờ quên được.

Nhưng nhớ nhất là lúc hai đứa giận nhau, những sự giận hờn ngày thơ và «lắm cầm». Như hôm nọ Hà giận Anh vì một chuyện nhỏ nhặt, qua vài bữa rồi lại hòa nhau. Có lúc Anh cũng giận Hà nhưng cũng chỉ được mấy ngày thì thôi, hai đứa lại nắm tay nhau trò chuyện. Tuổi thơ như thế đó, giận hờn rồi lại quên ngay.

Nhớ những giờ ra chơi, con bé Hà với cặp kính cận và con bé Chi với hai bím tóc cột nơ xanh nhún nhảy trên vai mỗi bước đi, nắm tay nhau dạo chơi trong sân trường. Nhìn những tà áo bay bay khắp nơi như những cánh bướm trắng nô đùa trong vườn hoa. Kia, dưới một cây cao lớn

lá xanh um một đôi bạn kề nhau thì thầm trò chuyện, hai mái tóc đen dài xõa trên áo trắng e ấp dễ thương. Nơi cửa lớp nọ, ba bốn cô bé đang «tay trắng tay đen» xem ai bị bắt trong cuộc chơi, trên thảm cỏ rộng một bãi con gái áo dài trắng chạy chơi rượt bắt, tà áo bay phất phơ. Ôi! Thiên đường của tuổi học trò muôn đời ngây thơ trong trắng, rộn rã tiếng cười vui.

Và hôm nay, ngày tựu trường, Hà — như tất cả những cô bé khác — lại sắp sửa tung tăng đến trường trong chiếc áo dài và cặp sách mới với niềm vui rộn rã trong tim, nghĩ đến lớp mới, những Giáo sư mới và bài học mới chờ đợi trong những tháng ngày học trò sắp tới. Ước mong sao mãi mãi Hà vẫn là học sinh, áo vẫn còn trắng và tâm hồn vẫn ngây thơ trong sạch cũng như còn ở mãi trong thiên đường học trò êm đẹp đó...

NHỊ-HÀ

(Thương tặng các bạn của lớp 7/14
Gia Long)

ĐỀ ĐÁNH DẤU MỘT THỜI

Mình đi bộ từ nhà đến trường, con đường chầy chắt, mùi hôi cống rãnh xông lên nồng nặc, quyền vớ vẫn không rời đầu, nó rào bước nhanh hơn. Hôm nay giờ Vạn Vật, nên Minh chỉ mang một quyển vở và cây bút, thế là đủ. Đến cổng trường, Minh dừng lại, tiếng chuông của chiếc xe thật rõ khô, mực nướng... rung lên từng hồi, tiếng của vôi nước giải khát liên tiếp phun ra như nhắc nhở nó. Minh mang máng nhớ là mình có tiền nên cho tay vào túi, nhưng chả có một đồng, nó ngạc nhiên, cố moi trí nhớ và bước vội vào sân trường. Sân trường vào những ngày đầu hạ thật oi bức, nhưng vẫn có bóng mát của vài hàng cây làm ô cho học trò lúc xếp hàng vào lớp. Minh băng lên dãy văn phòng rồi bước vào phòng học những nụ cười mời gọi nhau, thẳng

Tân hỏi:

— Minh, mày thuộc bài chưa? Chiều nay làm bài tập.

— Sao mày biết?

— Không tin thì chết con ạ, sức mấy cho mày quay, (thực ra Tân chưa học gì cả).

— Đếch cần, tao thuộc rồi, mày có tiền không, đi uống nước.

— Đề lát đã.

— Đi cho rồi, chốc nữa tha hồ mà quay.

— Ờ đi thì đi.

Hai thằng cà từng, cà từng xuống quán chè, thực ra đây chỉ là hiên trước của một căn nhà, được lợp tôn rộng rãi, sơ sài dăm ba bộ bàn ghế, phía trước là những chậu cây nho nhỏ vài chuồng bồ câu xinh xinh ẩn mình dưới bóng lá cây nằm ngoài đường cái, tiếng kêu mua cái này, cái kia tạo thành bầu không khí gần như hỗn độn Tân lách mình vào trong, bảo làm hai ly nước, bà bán chè hỏi:

— Tiền đâu?

Tân lẳng lặng móc tiền trả trước, nó không lạ gì cái «luật lệ» này, nhưng vẫn cứ thích quên.

Uống nước xong, hai đứa tản bộ trên đường Duy Tân. Con đường ngắn như một ngõ cụt, nhưng rợp đầy bóng mát, những cành lá bắt tay nhau trên cao tạo thành hàng cây dài không dứt, hai đứa qua bên kia đường một cách chậm rãi, đường này rất ít xe, chúng bước vào ngôi chùa, như những ngôi chùa khác, chùa này cũng có khóm tre là ngà màu vàng áo tu, cũng có cây bồ đề với những chiếc lá thân đầy, ngọn dài vút cong. Tán gấu chốc lát, Minh, Tân đứng lên băng qua đường về phòng 36, các bạn chúng đang sắp xếp vị trí đề... dần chào ông thầy, bọn chúng nào chịu đứng yên, đảng trên lẩn xuống, đảng dưới xô lên, mặc tình khúc giữa la hét om sòm, mặc «cụ niên trường»... ra tay đẹp loạn. Thầy đến, hàng dài chả dám cự quấy nhiều, chỉ có những cánh tay giơ lên rồi hạ xuống trên mái đầu... xanh nào đó, khi «nạn nhân» quay lại thì cánh tay đã «cao

bay xa chạy», đành tự biết là hôm nay sao chiều mệnh lu mờ».

Vào lớp xong, đúng như lời «tiên tri» của học trò, thầy cho làm bài tập kiểm soát ngay. Những cuốn vở, sách đều được mang lên... kho nghi ngờ. Nhưng vẫn có những quyển vở ngoan cố nằm lý dưới học bàn hoặc dưới tờ giấy làm bài đang cố tình... oa trư.

Cho đề xong, thầy lại ghé ngồi, đáng uy nghi, bề vệ, vì bụng thầy hơi xệ, đôi mắt của thầy vẫn không rời những gương mặt lo âu, thần nhiên, những cặp mắt lảo liên, đảo qua .. đảo lại... thám thính tình hình.

Ngồi được một lúc, thầy lên văn phòng, thế là «nhân danh nguy nàn ta xách sách ra...», tiếng mở vở, sách sột soạt, tiếng hỏi «khẩn trương» trang mấy? Bài gì?.. được dịp... trình diễn.

Hết hai giờ đầu, Minh, Tân cuộc bộ xuống Hội Việt Pháp, chúng vẫn có cái thú đi bộ trong những chiều thừa nắng, chúng đi không mục đích, chúng chỉ biết đây là một cái thú, cái thú của một thời nào đó... Tuy nơi chúng đến không nhứt định nhưng có lẽ, Hội Việt Pháp, nơi chúng đến nhiều nhất, những buổi chiều ở Hội Việt Pháp rất đẹp, những khóm chuối tây trổ lá ngay từ đất, những bồn cỏ xanh mướt đều cùng một tuổi, những hồ nước trong xanh đầy cá, những cây đa chẳng chịt rẽ, lá như có tuổi, một lớp xanh nâu, một lớp xanh thẫm, một lớp xanh non và một lớp hầy còn đỏ nhạt, tất cả là một khung trời xanh nhẹ nhàng, xanh như lòng người chan chứa niềm tin.

Minh, Tân ngồi trên bờ đá, hai chân thòng xuống dưới, nhìn ra giòng sông trước mặt, con nước êm đềm, tung tăng dưới ánh chiều, vài chiếc ghe nhẹ nhàng lướt đi, chúng cứ đề ý nghĩ mơn man trên mặt nước, đôi mắt thoáng xa xăm, hình như ý nghĩ của chúng đang gặp nhau và dừng lại, cùng hồi tưởng về những kỷ niệm ngọt ngào...

Bên kia sông, một miền núi rừng khắp nẻo dịu dàng...

ĐẶNG-NGỌC-KHOA

* SÁNG TÁC *

NGÀY MỚI

Chiếc lá mướp xanh nhẹ nhàng nghiêng mình, đỡ lấy ánh hồng buổi sớm. Một hai giọt sương theo chiều rơi xuống.

Em vươn vai đứng dưới giàn mướp, hít làn không khí mới còn vương chút sương tơ. Em cảm thấy một nỗi vui nhẹ nhàng lâng lâng.

Hoa lá mướp to hơn vài con ong chập chờn hút đám sương mặt ngọt đọng trên cánh, hoa vàng nhụy.

Một cơn gió khẽ đưa qua, lá rung rinh gọn mát.

— Chà! Cô bé làm gì đấy.

Em giật mình quay lại, tươi cười nói:

— Dạ! Mướp chóng lớn chị Hai

nhì?

Chị Hai đưa mắt nhìn theo:

— Ừ. Cô bé cũng thế. Mới hồi nào còn ngậm vú mẹ.

— Chị Hai cứ trêu Hoài. Hoài bắt đền chị Hai đó.

Chị Hai cười nắc nẻ:

— Ôi chào! Cô bé lớn rồi còn không nhẽo.

Em ngơ ngác:

— Hoài đâu có lớn! Hoài mới lớn tới mép bàn à.

Trên giàn mướp, thêm nàng tiên có đôi cánh đủ màu tung tăng nhảy múa...

— Cô bé giận chị hờ?

— Dạ không! Em thương chị Hai lắm.

— Thương hà! Từ nay cô bé không nhẽo vừa thôi nhé.

Em tròn xoe đôi mắt:

— Dạ.

Em chợt cảm thấy em mến thương chị Hai thật nhiều. Đưa mắt nhìn chị, em mỉm cười tươi.

Ngoài kia ánh hồng vừa lên cao, tung tăng nhảy múa trên đám lá mướp xanh. Lòng em rộn một niềm sung sướng.

HOÀI NAM TOÀN
(Nhóm lá xanh Xóm Mới)

ĐÀN ĐỂ MANG

Một nhạc sĩ ở Ba Lê đã sáng chế ra một cây đàn rất dễ mang đi. Bầu đàn được thay thế bằng một bầu cao su, khi dùng mới thoi lên bằng miệng.

Khi không xài, có thể làm nó xẹp xuống. Các bộ phận khác vẫn như đàn thường. Đặc biệt khi sử dụng tiếng đàn vẫn không bị sai lạc.

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Các em thân mến,

Mục Suối Mát được các em hưởng ứng nồng nhiệt chị rất cảm động. Ở số 52, chị có tìm được em Ng. giải pháp về vấn đề bạn của em đó mượn báo của Ng. rồi tới khi trả lại thì đã hư hỏng hết. Nay Lê Trung lại có thêm một kinh nghiệm sống về vấn đề đó muốn gửi về để các bạn cùng coi, như vậy tốt ghê lắm. Đọc sách là được người khác tổng kết kinh nghiệm, phải không các em. Câu chuyện của Trung làm chị nhớ lại truyện ông Douglas Lurton, đã làm lỡ dịp để được tặng cái mũ lưỡi trai mà ông rất thích, chỉ vì ông cứ nhút nhát, e ngại không dám chỉ tay lên đồng mũ mà người ta hứa cho bất cứ ai hỏi xin, có lẽ là để quảng cáo (trong bài tựa cuốn «Thăng tiến trên đường đời», dịch giả Nguyễn Hiến Lê). Vậy nếu có thể, các em thử áp dụng theo phương pháp của Lê Trung coi sao. Tuy nhiên, nên lưu ý ở chỗ bạn Lê Trung là trai, tính tình thường giản dị và có lẽ ít buồn giận hơn. Chỉ nói với bạn gái thì nên cẩn thận hơn một chút, kéo con gái hay say đắm, nghĩ ngợi lung tung, rồi hiểu lầm, rồi giận dỗi, rồi mất một người bạn thì chẳng thà mất tất cả sách báo còn đỡ buồn hơn, phải không các em.

Chị Đỗ Phương Khanh

Kính chị!

Trong quyển Thiếu Nhi số 52, ở mục V.H Suối Mát; có một lá thư tâm sự của «chị Ng.» nào đó, mà «chị ấy» đã gửi đến chị nhờ chị giải quyết giúp nỗi khó xử của mình, là: «Có nên cho cô bạn thân của mình mượn cuốn T.N coi nữa không? Khi cô bạn ấy không biết giữ gìn cẩn thận sách sẽ cho mình, lại làm rơi đấy, bẩn-thiu.»

Chị ơi! Khi đọc xong em cảm động vô cùng! cảm động mà thích thú. Vì nỗi khó xử của «chị NG.» nào đó cũng chính là nỗi khó xử trước đây của em. Nhưng em thì không viết thư đến nhờ chị chỉ giúp, mà em lại tự giải quyết lấy một mình. (Xin chị đừng cho em là tự kiêu, tự làm mất ta đây chị nhé? Sở dĩ em không viết thư đến nhờ chị là vì em có tâm niệm riêng của em rằng: «Không nên làm phiền đến người khác vì những chuyện nhỏ nhặt không đâu của mình». Thế nên em không dám làm phiền đến chị! Dù biết rằng lúc nào chị cũng rất sẵn sàng phục vụ cho chúng em!... Và em chỉ xin làm phiền đến chị lúc em có chuyện «thật quan trọng, rồi thì» mà thôi!). Thế mà chị ơi! Không ngờ sự giải quyết một mình đó của em, lại đem đến cho em một thành quả đáng mừng chị ạ!

Thưa chị! Sau đây em xin kể lại câu chuyện với cái thành quả đáng mừng đó của em. Mà em không mong gì hơn là xin được góp một chút ý kiến mọn của mình, để cùng các bạn T.N giải quyết vấn đề:

«Cho bạn mượn sách mà bạn làm bẩn, thì có nên cho mượn nữa không? và phải làm sao khi người bạn đó lại là bạn thân của mình, mà mình không muốn tình bạn giữa 2 đứa bị sút mẻ cũng chỉ vì... sách báo!». (Em chỉ xin được góp ý kiến thôi! Chứ em không dám vượt quyền của chị đâu.) Chị cho phép em chị nhé? Em bắt đầu đây. Số là..

Cũng như «chị NG.», em có một người bạn thân, rất thân, tuy 2 đứa không cùng một hướng. Nghĩa là em thích «Ôm nghiệp văn chương», còn trái lại bạn em thì khác (?) — Sóng, tuy không cùng chí hướng như em; nhưng bạn cũng rất thích coi truyện sách báo, đó mới là điều lạ! — Có lần thắc mắc, em hỏi bạn như vậy: «H. này! bỏ nói là bỏ không thích nghề văn, có sao bỏ mà coi sách truyện nhiều thế? Có thể còn hơn tôi nữa là!». Bạn thân nhiên trả lời: «Ừ, thì tôi vẫn không thích đấy chứ! Nhưng Trung biết tại sao tôi không thích nghề văn mà tôi lại ưa coi sách báo không? Vì thế này nhé: Tôi thích coi chứ không thích sáng tác! Thích thưởng thức văn chương thôi chứ chẳng yêu nghiệp văn chương.» À! thì ra là vậy!

Do đó, bạn em thường mượn

VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG * VƯỜN HỒNG

sách báo của em để coi. Nhưng đau lòng làm sao ! Cũng vì «thích coi chứ không thích sáng tác» của bạn, mà bạn cũng nở lòng «thích coi chứ không thích gìn giữ» báo của em luôn ! Vì thế, sách báo nào em cho bạn mượn, khi được hoàn lại rồi thì ôi thôi ! bộ mặt mới mẻ dễ thương lúc trước đâu mất ! Thay vào đó là quần góc, nhãn nhàu, lại những vết dơ quết quẹt tùm lum, có cả vết viết chì ngoáy nữa. Em muốn khóc lên ngay tại khi đó ! Và tâm lý lúc đó là ghét giận bạn khinh khùng ! Muốn nghỉ chơi với bạn ra ! «li đi» bạn ra ! — «Cho nó mượn coi mà nó không biết giữ, lần sau đừng hòng !» — Vì yêu sách, quý sách, mà em đã xấu thắm với bạn trong lòng như vậy. Tuy nhiên, bao giờ ngoài mặt thì em cũng vẫn cố nén để làm vui, giả bộ như không quan tâm đến sự dơ dáy của quyển báo, và vẫn nòng nân với bạn như thường. Chứ tính em mà giống như Trương Phi Tam Quốc Chỉ ngày xưa thì chắc, ôi thôi ! tính bạn đã vỡ lâu rồi !

Nói là không thêm cho bạn mượn nữa. Nhưng lần sau tiếp nói lần sau ... ; bạn mượn, nè bạn nên em lại đành phải cho. Cho mượn vậy chứ ai có biết đâu lòng em «đau khổ lắm ! đau khổ còn hơn lúc bị thầy cho ăn dzê rô cơ ! — Thế mà bạn em không biết ý thức. Đáng trách là ở chỗ đó ! Nhưng dù sao, vẫn là bạn thân với nhau nên em không nói ra miệng ; Sự bạn hiểu lầm này nọ rồi 2 đứa sẽ đi đến chỗ xa nhau chẳng ? — Ôi ! thật là khó xử làm sao !

Biết cạn tỏ nỗi lòng cùng ai ? Thôi, thì đành chịu âm thầm vậy ! Vì đi cạn tỏ này nọ cái chuyện như thế, chẳng hóa ra mình lại đi nói xấu bạn sao ? — Không nên !

Thế là em đành bóp bụng, cố nén nỗi lòng «uất khúc» của mình, và vẫn đối xử đẹp với bạn. Bạn mượn sách, lại cho mượn ; Để rồi cũng lại buồn khổ nhìn hình dung đáng thương của sách khi sách được hoàn về.

Cho đến một hôm, một hôm mà em tự giác rằng : «Ồ ! đối với người bạn chẳng biết ý thức này thì mình cần phải có một giải pháp nào để giải quyết cho xong ! Chẳng lẽ cứ để tình trạng này kéo dài, và mình thì cứ chịu được mãi như vậy hay sao ?» Và em chợt nghĩ đến câu : « Con không khóc mẹ nào cho bú ? » — Ừ ! thì mình cứ nói thẳng với H. một tiếng xem sao ? Mình không nói thì H. nào biết ý mình mà giữ sách sạch sẽ cho mình ? Chả lẽ nói rồi H. lại

giận mình à ? Mà giận cái quái gì được ! Dù sao cũng là bạn thân với nhau, thì dễ hiểu lòng nhau hơn. Ừ, thì nói ! mà phải lựa lời nói cho thật khéo kia ! đừng để chạm đến tự ái bạn thì thôi. Biết đâu lời nói của mình, lại giúp H. biết ý thức được một chút chẳng ?...

Mang ý nghĩ đó, cho tới bữa bạn em lại đến mượn truyện về coi. Sau mấy câu qua lại vu vơ, em liền đi ngay vào vấn đề : « H. này ! Tôi nói thật, bỏ đừng buồn đừng giận tôi nghe ? Nếu có phải vì chuyện tôi nói ra đây mà tính bạn của hai đứa mình rạn nứt, thì chắc là tôi ân hận suốt đời ! — Là bạn thân với nhau, mình nên thương nhau chẳng khác gì tình anh em ruột. Mình thông cảm cho nhau từng nỗi vui buồn. Còn tính bạn nào thâm thiết hơn tính bạn của chúng mình nữa bồ nhi ?... — Nhưng H. à ! tôi nói thật, đừng giận tôi nhé ? là chơi với

bồ, tôi thấy bồ cái gì cũng được hết á, chỉ có một tội đáng trách là... là không cần thận tí nào ! Và tôi hơi buồn bồ ở chỗ ấy đấy !... Đưa sách báo bồ xem, bồ chẳng biết giữ hộ dùm ; bồ làm tôi «đau lòng» ghê đi ! Nhưng thôi H. à, cũng chẳng ăn nhằm gì ! Bây giờ yêu cầu bồ, là coi xong bồ giữ cho sạch hộ tôi nhé ? Tính tôi thì thích sạch lắm, mà H. có đồng ý với tôi là cái gì sạch sẽ trông nó cũng mát mắt hết không ?

Em nói một hơi, bạn em chỉ cúi đầu nghe, nghe mà ngẫm nghĩ. Và bạn đã gật đầu thốt với em rằng : «Ừ, bấy lâu tôi tệ thật ! Trung cũng đừng buồn tôi nhé ? Từ đây tôi sẽ sửa tính bất cần bừa bãi của tôi lại. Tôi sẽ giữ sách sạch sẽ cho Trung.»

Chị ơi ! em sung sướng quá chị ơi ! Cái nỗi lo «nói xong bạn có giận mình không đây ?» ở trong lòng em nó đã vụt bay mất, nhường lại cho sự vui mừng đang ngập áp trong tim. Em cảm động muốn chảy nước mắt lặn !

Đó ! nhờ em đã mạnh bạo nói thẳng ý muốn của mình ra với bạn mà em đã tự giải quyết được nỗi khó xử bấy chầy của em đó chị !

Và, em đã được hài lòng vô cùng. Vì bạn em đã biết giữ gìn sách báo cần thận cho em thật ! Bằng chứng là mấy hôm sau, bạn đem trả lại, sách báo của em vẫn thẳng mới như cũ không nhăn dơ nữa như mọi lần. Bạn em đã biết ý thức được rồi ! Em mừng quá chị ơi ! Nhất là tính bạn giữa 2 đứa em không bị sút mẻ.

Thưa chị, chuyện của em tới đây cũng là chấm dứt. Trước khi kính thư dừng bút, em xin phép chị cho em được biết cảm nghĩ của chị về cái giải pháp «góp ý kiến» của em, coi nó đúng hay sai ? Và có điều gì làm phật ý chị không ? Em chờ mong chị trả lời đấy nhé ! Em của chị kính thư.

LÊ-TRUNG
(Biên Hòa)

CHỊ ƠI!

◆ Chị ơi! Tại sao má bắt em che miệng khi ngáp?

(M.K. Saigon)

— Đề ruồi khỏi chui vào cổ họng em ạ.

◆ Chị ơi! Người lớn có hay khóc không? Và khi khóc có chảy nước mắt không?

(V.V. Saigon)

— Em coi Tivi chương trình của Nữ Nghệ sĩ Kim Cương thì biết liền.

◆ Chị ơi! Người ta bảo con gái ư e thẹn. Vậy sao anh của em là con trai mà cũng ư e thẹn.

(T. Saigon)

— Ảnh giả bộ đó.

◆ Chị ơi! Sao đôi lại kêu là kiến cắn bụng, vậy kiến chui vô lối nào.

— Nhờ tích «Con kiến mảy kiến củ khoai», kiến phải theo hầu kiện mà theo củ khoai chui vô bụng được.

(Kiên Trung, Gia Định)

◆ Chị ơi! Sao gọi con trai là dân húi cua, mà tóc anh của em lại dài quá xá.

(Loan Gia Định)

— Tại anh ăn quả ghê quá, hết cả tiền hớt tóc mất rồi.

◆ Chị ơi! Ba em can đảm ghê lắm. Ba đổ kể chuyện gì làm cho ba sợ, dù rằng chuyện ma ba cũng coi như đồ bỏ luôn.

T.P. Kiến Hòa

— Nói về thời trang.

◆ Chị ơi! Em thích hoa hồng lắm, nhưng ác thay, sao nó lại có gai.

(Kim Hồng-Dalat)

— Nhờ có gai bảo vệ nên các em mới khỏi tàn phá Vườn Hồng.

◆ Chị ơi! Sao các chị ưa đề móng tay nhọn.

(L.Q. Đanang)

— Vũ khí thiên nhiên đấy. Coi chừng bị cấu một lăm đó em à.

Chị Mai Loan

MÈO VẬT

◆ — Vải có vết mực : bạn dùng nước Javel hay corrector để tẩy (Nên để ý : nước Javel làm bay màu và phải xả nước liền vì nó làm quần áo mau mục)

◆ — Vải có vết sơn : bạn dùng dầu hôi hay xăng chà chỗ vết sơn cho hết, sau giặt lại bằng xà-phòng

◆ — Vải có vết đèn cây : bạn dùng miếng giấy thấm lên vết đèn cây, và lấy bàn ủi nóng, ủi lên giấy thấm.

◆ — Vải có vết cà phê : bạn lấy một ít glycerine pha với lòng đỏ trứng gà, trộn đều lên rồi bôi lên vết dơ một lúc rồi bạn xả sạch lại với nước lạnh, sau đó bạn ngâm nước nóng vết cà phê sẽ hết.

◆ — Hoặc là bạn dùng nước dưỡng thủy Oxygénée mà vô. Với áo vải màu, nước dưỡng thủy Oxygénée sẽ làm phai. Trường hợp này chỉ áp dụng được với quần áo trắng.

HOÀI NAM TOÀN

Canh bắp cải hầm thịt

Vật liệu :

— 100 gam thịt nạc dăm.

— 10 lá bắp cải hơi lớn.

— 1 mớ dây luộc hay hành lá cọng dài

— hành, tiêu, nước mắm, bột ngọt.

Cách làm :

Giai đoạn 1 : bắp cải bạn tách ra từng miếng, nhớ tách cho khéo, kéo bề hết, thì hồng đấy. Xong bạn bắc nước lên một cái song lớn đổ nước chừng nửa song thôi. Chờ cho nước sôi, bỏ bắp cải vô luộc chừng 2 phút rồi vớt ra liền.

Giai đoạn 2 :

Thịt băm nhỏ, bỏ 1 muỗng canh nước mắm vô, chút bột ngọt, chút tiêu rồi trộn lên cho đều. Lấy thịt bỏ vô cái gói lại, dùng dây luộc hay hành lá dài buộc. Nhưng các bạn nên lấy hành lá luộc thì ngon hơn,

vì khi nấu chín ta có thể ăn luôn mà không phải gỡ bỏ như dây luộc.

Các bạn lấy song nước luộc cải hồi nãy bắt lên bếp, chờ cho sôi rồi bỏ vô. Đến khi nước sôi để thêm chừng 10 phút rồi bắt xuống. Nêm nước mắm cho vừa ăn, bỏ hành tiêu thêm một lần nữa, bạn sẽ thấy mùi thơm của nồi canh bốc lên mà bắt thèm và bắt đói bụng đấy.

THIÊN HƯƠNG
(Đỗ Thị Hạnh)

bướm TRONG VƯỜN

MAI RA BIỂN RỘNG

Về đây mây núi mong chờ
Sông hồ có nắng vàng mơ ấm lòng
Mùa thu trong mắt em mong
Thơ tôi một khoảng trời hồng ban mai

Lung linh nắng nở chân người
Mây thu xuống thấp rừng phai lá vàng

Ta ươm hạt mới thiên đàng
Chiều sương khói đã về dâng nư^{đầu}

Phải em người của mai sau
Trong đôi biển ấy âu sầu tạt vơi
Hãy cho hoa gấm thêu đời
Và cho dịu mát những lời ru ngoan
Lòng tôi những hạt mưa nguồn
Về đi dòng suối tình thương đời đời
Mai ra biển rộng ai ơi

Cho lòng tươi sáng muôn lời mai sau

UYÊN THỤY HÒN

HẠ NHỚ

(về Thúy-Linh)

Khung trời ươm mộng đây rồi
Ta về chùng bước, nắng thổi ngập ngừng

Về vui giọng điệu reo mừng
Cho hoa phượng nở dưới vừng mây xanh

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

Tôi về nhớ bướm đồng hành
Nhớ cô em gái cùng vành môi tươi
Nhớ em e ấp tiếng cười
Nhớ mắng búp nồn đan mười ngón tay

Nhớ em ươm nhẹ gót hài
Nhớ nàng Công chúa hoa cài tóc tơ
Tôi ngồi bên cửa mộng mơ
Em ơi lúc ấy nguồn thơ khởi dòng
Gió qua cho tóc tôi bông
Nắng về cho má em hồng dáng duyên
Nhớ cô em gái ngoan hiền
Nàng thơ tuyệt diệu, cô miên tuôn lời.

ÔNG-LÁ-MƠ
(nhóm Mây Tim)

NHẮN GỎI

Nhắn gói chị Phương Khanh
Mực Suối mát trong lành
Đừng để em mong quá
Saigon sẽ lụi nhanh.

Nhắn gói anh Vi Vi
Vẽ tranh bìa Thiếu Nhi
Nhớ đừng lăm nước uống
Với nước rửa cọ ni!

ĐỖ THỊ NGỌC BÍCH

TRƯỜNG XƯA

Cho trường VHQT/SG ngày

Đại lộ nằm im dưới nắng chiều
Em về ngang đó với thương yêu
Áo màu dài các bay trong gió
Vẫn nhớ áo xưa trắng mi miều

Hai hàng cây lá đang ngủ vùi
Nghe bước em qua cùng reo vui
Bước qua cổng lớn vào thăm lớp
Lòng thoáng gọi lên chút ngậm ngùi

Nơi đây hành lang vắng lặng này
Cô bé cùng em vẫn đến đây
Vui đùa, hồn dỗi giờ chơi cũ
Em đứng nghe hồn chao ngất ngây

THÁNG CHÍN KHAI TRƯỜNG

Tháng chín mùa khai trường
Em nghe lòng vấn vương
Nhớ mùa khai trường cũ.
Có cô bạn mến thương

ĐĂNG-VƯƠNG

TÌNH BẠN

Thân tặng những tình bạn của
Vườn Hồng.

Rồi cứ thế, cứ hờn và cứ dỗi
Cho ngày qua thêm thân thiết đậm đà
Lúc yêu thương, lúc hờn giận lạ xa
Lúc giờ học với thi thăm nho nhỏ
Nói thật bé chỉ sợ thầy nghe rõ
Lời vu vơ, ngăn ngăn thật dễ thương
«Chờ Khanh nghe, lát nữa lúc tan trường
Hôm qua nghĩ người ta nhớ nhớ mãi

Cứ thế đó tình bạn hồng ươm ái
Vội học hành với đùa nghịch vô tư
Cô bé ơi! Rồi đến lúc già từ
Tuổi thơ đẹp cùng ngày hồng quý giá
Sẽ xa nhau, xa dần theo tháng hạ
Một mai đây học trường mới cao xa
Thương nhớ hoài cô bạn nhỏ hiền hòa
Tình bạn đó thấm hồng trong tim mãi

ĐĂNG-KHANH

CHIẾC CÁNH CAM

Con bé Lan
Tình nghịch tặc
Bắt cánh cam chơi đáo đê
Thấy mẹ ra
Lan liền dẫu
Sợ mẹ la
Con bé rầu
Nhưng mẹ bảo
— Này Lan : con
Thả cam mau
Không : đánh đòn
— Nhưng mẹ ơi
Cánh cam đẹp
Nếu thả đi
Làm sao ý
— Đừng ép nó
Nó mất xinh
Hình nhem nhọ
Chúng bạn khinh

NGUYỆT THU

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

MỘT NGHỀ KỲ CỤC:

Bắt sống Trăn bằng Tay không

BÁCH-KHOA
(Sưu tầm)

Săn ác thú để lấy thịt, lấy da là một việc làm đã nguy hiểm. Nhưng săn rồi lại đem bán lại cho các sở thú trên thế giới lại là việc làm nguy hiểm hơn. Bởi vì sở thú không mua thú vật chết rồi. Chúng phải sống nguyên vẹn, không thương tích, không sút mẻ, nghĩa là còn «nguyên con» với đầy đủ cá tính, sức mạnh của chúng như khi chúng còn tự do như gió trời.

Anh chàng Mike Tsalikis (Mai Sa-li-ki) đã làm cái nghề săn thú kỳ cục đó để bán lại cho các sở thú. Loại thú mà anh ta săn là một loại trăn lớn sống ở trong các con sông lầy vùng Amazon (A-ma-dôn) bên Nam Mỹ. Loài

trăn này lớn khủng khiếp, thân mình to như một thân cây, nước da trơn tuột, bóng nhẫy với vân hai màu trắng xám như màu đá, cái cổ của nó có sức mạnh tương đương với một cái cổ ngựa. Nó dài trung bình từ 18 đến 20 mét, nhưng theo lời dân chúng địa phương thì đã có một lần vào năm 1948, có một con bị hạ dài tới 50 mét.

Anh Mike Tsalikis đã chuyên sống bằng nghề bắt sống loài trăn khủng khiếp này. Và đặc biệt hơn nữa, anh ta đã bắt nó mà không dùng đến khi giới, đến bẫy giăng. Nghĩa là cứ nhào đại vô rồi một chọi một! Thật là một sự khủng khiếp nếu ta được chứng

kiến cuộc tranh đấu kỳ lạ và man rợ này giữa người và vật.

Thoạt tiên anh ta rình mò ở những đoạn sông cạn. Hai mắt hầu như nhìn vào những thân cây mọc nổi lững lờ giữa dòng nước. Mắt anh rất tinh tường. Anh có thể phân biệt được ngay đâu là một khúc gỗ mục, và đâu là mình một con trăn đang ngủ bằng cách ngấm nửa mình dưới nước, nửa mình kia vấp trong đám cây thấp phơi dưới ánh nắng chói lọi của mặt trời. Rất nhẹ nhàng Mike tiến lại gần và bắt chột, anh nhào vô. Con vật trong giấc ngủ mơ màng, phản ứng

đầu tiên là quăng mình xuống nước. Mike nhào xuống theo. Một cuộc hỗn chiến rùng rợn xảy ra sau đó.

Con trăn sau vài giây hốt hoảng, bây giờ đã nhận ra kẻ thù nghịch. Nó đảo thân mình dài ngoằng tới 20 mét của nó trong nước. Rồi chỉ trong một chớp mắt, nó đã quấn lấy Mike được vài vòng. Anh hụp xuống để chuôi ra và thoát khỏi sức ép khủng khiếp của nó. Vấn đề chính yếu của anh lúc này là làm sao tìm được cái đầu của con vật ở chỗ nào. Nó quẫy rất mạnh và đổi chỗ rất nhanh. Vì vậy anh phải đón trước với sự tính toán chính xác để chop bằng được cái cổ của nó. Đến đây là một cuộc đấu sức mãnh liệt giữa người và vật. Cái cổ khỏe như cổ một con ngựa cố dẩy ra. Mike cố ghì lại. Sóng nước nổi bọt tung tóe, thân mình của Mike thấp thoáng sau thân mình bóng nhảy của con vật. Mike vừa ghì cứng cái đầu của nó vừa cố ý đưa trăn đánh vô gần bờ. Cuối cùng anh khuất phục được con vật đang bắt đầu nghệt thở vì bàn tay cứng như kim nguội của anh. Trăn chiến khủng khiếp thường kéo dài từ 10 đến 15 phút mới chấm dứt

Anh đưa nó lên bờ, ở đó có 3, 4 người dân địa phương đã chờ sẵn để giúp anh lùa con vật vào một cái lưới không lồ để sẵn sàng gởi tới các sở thú trên thế giới.

Nước tung toé giữa lòng sông, vấn đề là tìm được cái đầu của nó ..

Thân mình của Mike thấp thoáng sau thân mình bóng nhảy của con vật. Sau 15 phút chiến đấu, Mike đã ghì được con vật và lôi vào bờ.

HỌC BÀI THEO CÁCH NÀO CHO DỄ THUỘC

Thật khó mà có thể hạn định cho thời gian mà ta phải học thuộc một bài dài cỡ trung bình. Bởi vì sự học thuộc lâu hay chóng còn phải tùy theo nhiều yếu tố: thứ nhất là nội dung của bài dễ hay khó, thứ hai là ta có thấu triệt được tất cả ý nghĩa bao gồm trong bài đó hay không và thứ ba là yếu tố thông minh của người học cũng là một điều nếu có được thì càng tốt lắm. Có nhiều bạn trẻ khi bào chữa cho cái sự không thuộc bài của mình đã nêu ra nhiều lý do, nhưng phần lớn là viện cớ «Bài đó khó quá, học mãi mà vẫn không thuộc» y như thể một môn học nào đó trong chương trình chỉ dành riêng cho một số người có khiếu thông minh tuyệt vời chứ với họ, không thể nào đặt chân vào đó được.

Quan niệm như vậy thật vô cùng lầm lẫn. Thật ra ở trên đời này không có sự gì mà lại không thể làm được nếu người khác đã thực hiện được rồi, nhất là lại chỉ kể đến một môn học nằm trong phạm vi chương trình của lớp mình đang theo học. Theo ý chúng tôi nguyên nhân của sự bỏ cuộc bất đắc dĩ ấy chính là vì các bạn đó đã không hiểu căn cứ cái bài mà mình phải học, sau nữa là vì cái tính lười biếng, không chịu vận động trí óc để

suy nghĩ hay chú mục vào công việc và cuối cùng là vì họ thiếu thiện chí muốn trau dồi học vấn để mỗi ngày một khá hơn lên.

Cho nên, để giúp các bạn học sinh có thể tìm thấy một đôi phần dễ dàng trong việc học, vừa có thể thuộc bài vừa đỡ mất công, đỡ mất thì giờ đánh vật với quyển sách, chúng tôi xin mách giúp các bạn một vài nguyên tắc sau đây, mà chúng tôi tin tưởng nếu chịu khó áp dụng, các bạn sẽ tìm được nhiều kết quả:

1) **Thứ nhất**: Là trước khi vào bàn học, bạn hãy sửa soạn trước chỗ ngồi học cho đường hoàng, nghiêm chỉnh. Bao nhiêu sách vở lộn xộn bừa bãi trên mặt bàn rất có ảnh hưởng vào tâm lý của bạn, nó khiến cho bạn không tìm thấy sự thoải mái thư thái trong lòng và do đó ít nảy sinh ra cái cảm hứng bắt tay vào việc.

2) **Thứ hai**: Là bạn cũng phải làm thỏa mãn những nhu cầu vật chất nhỏ nhặt cho chính bạn trước khi ngồi vào bàn học. Tỉ dụ nếu khát nước thì đi uống nước trước đi, hàm răng của bạn chưa được xia thì xia kỹ đi, chứ lúc ngồi vào bàn học được một lát rồi lại lồm ngồm đi rót nước, hay mất vừa đề vào cuốn sách, tay lại hý hoáy cạy mấy cái kẻ răng thì khó mà bạn có thể

thâu thái được hết các điều nói trong bài học được.

3) **Thứ ba**: Là khi bắt đầu vào việc học, bạn chỉ nên nghĩ đến một điều duy nhất là ta phải học thuộc bài này trước khi đứng dậy, chứ đừng suy nghĩ vẩn vơ đến những điều gì khác nữa vì sự suy nghĩ vẩn vơ rất dễ làm tâm trí của mình trở nên lan man, rồi có lúc bạn quên mất cả việc chính là mình đang ngồi học bài.

4) **Thứ tư**: Là thoạt tiên bạn hãy đọc một lượt suốt từ đầu đến cuối bài học để xem bài đó nói những điều gì và để cho trí óc của mình có được một nhận định tổng quát về bài học. Với một cây bút và mảnh giấy trên tay, bạn hãy ghi ra những phần chính của bài học mà thường thường là bài nào cũng đều có làm sẵn bằng những chữ lớn, chữ in đậm, chữ in nghiêng hay các số la mã. Sau công việc nhỏ nhặt này, bạn đã có một ý niệm nào đó về bài học rồi, và bạn bắt đầu xem kỹ từng đoạn một trong bài (có người chỉ xem mới thuộc, cũng có người phải đọc lên nhiều lần, cái đó tùy ý).

5) **Thứ năm**: Là sau vài ba lần đọc lên hay xem kỹ, lúc đó bạn hãy đi sâu hơn vào bài học và đã chú tâm vào tất cả các chi tiết nói ở trong bài. Đến đây là giai đoạn quan trọng nhất. Bạn phải làm sao THẤU HIỂU hết các ý nghĩa các câu, các đoạn trong bài. Vấp phải câu nào, đoạn nào tối nghĩa, hay khó hiểu, bạn phải truy cứu cho ra. Vì nếu đọc lên mà bạn không hiểu thì không thể nào bạn thuộc bài đó được, hay có thuộc thì chẳng mấy chốc bạn sẽ quên ngay.

6) **Thứ sáu**: Là khi đã thấu hiểu bài học, bạn tóm tắt các ý chính, đoạn chính vào một tờ giấy sạch sẽ hơn, trình bày cẩn thận hơn, vì tờ giấy này bạn sẽ giữ lại, hoặc cất riêng, hoặc ghép vào ngay cạnh bài học để lần sau chỉ xem qua lại là bạn đã nhớ lại hết rồi. Tờ giấy này chính là bài tóm tắt của mỗi bài học. Sự tóm tắt một bài học thật ra không phải là một điều dễ dàng gì. Nhưng chịu khó tập làm, ít bài sau, bạn sẽ quen đi. Lúc tóm tắt bạn cũng đừng tham lam ghi nhiều

chi tiết quá, mà cũng đừng sơ lược quá. Cái khó là làm sao cho đủ mà không rườm rà, ngắn mà không thiếu sót. Hãy thí dụ một bảng so sánh sau đây.

7) *Thứ bảy*. Bài tóm tắt bạn làm xong rồi, bạn hãy nhìn bảng tóm tắt mà đọc như đọc cả một bài chính thức. Chỗ nào quên thì giờ bài chính ra coi lại rồi lại tiếp tục đọc như cũ, cho đến khi nhắm mắt lại, bạn có thể đọc xuôi một lần cả bài học mà không cần nhìn vào bài một đoạn nào. Sự nhắm mắt này cũng rất là cần thiết. Bởi vì lúc đó mắt bạn không phải vướng bận vào một điều gì, trí óc bạn tập trung vào hết bài học, và trong trí tưởng tượng của bạn, bạn hình dung ra cái sơ đồ mà bạn vừa tự làm lấy, bạn sẽ thấy tất cả các chi tiết của bài học hiện lên một cách dễ dàng và bạn đọc được bài một cách trơn tru mà không vấp vấp.

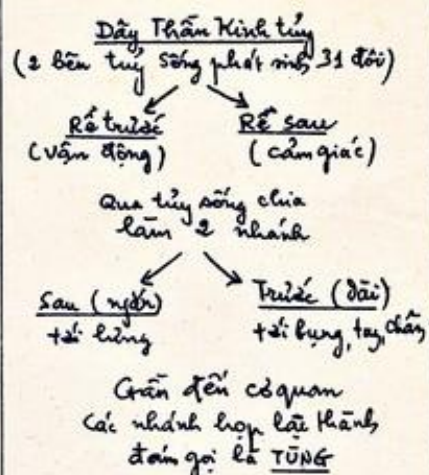
8) *Thứ tám*: Là bạn chỉ nên dừng dậy khi nào bạn chắc chắn rằng mình đã thuộc xong bài ấy rồi. Hãy dừng tự đánh lừa mình. Rất nhiều người có cái tâm lý là chỉ mới thuộc một cách rất đại cương mà đã tự cho là mãn nguyện và vứt sách đi để làm việc khác rồi. Điều này rất tai hại, bởi vì nếu bạn chỉ thuộc sơ sơ thôi thì bạn cũng sẽ rất mau chóng quên ngay những điều đã học. Do đó bao nhiêu công trình lúc trước của bạn đều đổ đi như công đã trảng, và nếu đã biết trước như vậy rồi thì tại sao bạn lại cứ chịu khó làm mãi một công việc vô ích như vậy. Cho nên, muốn sử dụng thì giờ một cách hợp lý, không phí phạm, muốn thấu hiểu bài học và ghi nhớ lâu dài, thì bắt buộc bạn hãy phải thành thật ngay với chính mình. Kiểm soát người khác thì dễ nhưng tự mình kiểm soát lấy là đều khó khăn vô cùng, bởi vì trong lúc ngồi học, bạn bị biết bao nhiêu điều cám dỗ nó thúc dục bạn hãy vứt sách đấy, đứng dậy để làm một công việc khác thú vị hơn. Nhưng nếu bạn biết rằng chiều theo thị hiếu mà có hại cho cả tương lai cuộc đời của mình, thì tôi tin rằng bạn sẽ giữ gìn được tính kiên nhẫn để khắc phục mọi khó khăn trở ngại.

Chúc các bạn thành công.

TRONG BÀI HỌC DÂY THẦN KINH TỬY :

Hai bên tủy sống phát sinh 31 đôi dây thần kinh tủy. Mỗi dây thần kinh tủy là một sợi dây thần kinh pha, vì do hai rễ hợp lại mà thành, rễ trước dẫn vận động, rễ sau dẫn cảm giác. Sau khi ra khỏi tủy sống, dây thần kinh tủy chia làm hai nhánh: nhánh sau ngắn chạy đến bụng và tay chân. Gần đến cơ quan, các nhánh thần kinh hợp lại với nhau thành những đám phức tạp gọi là từng như từng cò, từng cánh tay, từng thắt lưng, từng hông.

TRONG TỜ TÓM TẮT

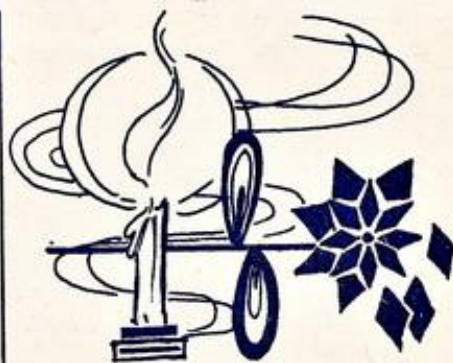
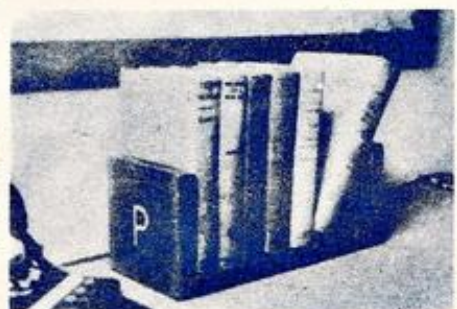
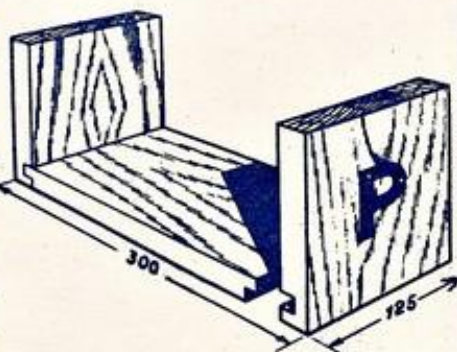

HỘP Đựng SÁCH ĐỂ BÀN .

Với 3 mảnh gỗ và hai giờ dụng công, bạn có thể hoàn tất một cái hộp đựng sách rất hữu dụng để trên bàn.

- Miếng gỗ dày kích thước 300 X 125 ly.
- Hai miếng gỗ ở 2 đầu kích thước 125 X 125 ly.
- Bề dày của gỗ 20 ly.

Ghép ba mảnh lại bằng đinh đóng chắc. Nếu có dụng cụ bạn đục thêm mộng để ghép (như trong hình càng tốt). Cuối cùng sơn phết và trang trí, bạn đã có thể đem đặt lên bàn học, chứa những sách toán, lý hóa, vạn vật v.v... dùng hàng ngày.

HOA TƯ TƯỢNG

— Những lời chúc tụng cũng như hương thơm vậy. Ta chỉ nên để nó thoảng qua, chớ dừng để nó thấm vào người.

C. CLARK MUN

— Cách giữ lời hứa tốt nhất là đừng hứa gì cả.

NAPOLÉON

— Tính ích kỷ là thuốc độc của tình bạn.

LA FONTAINE

— Phải hoạt động bảy ngày liên trong tuần mới nhận thấy giá trị của ngày chủ nhật.

A. BENNET

— Biết làm thinh là một lối tiếp chuyện.

A. ARNEX

— Có tự biết mình mới điều khiển được mình.

HENRY BORDEAU

— Ngờ rồi ta mất rất ít khi người ta giữ được danh dự.

VOLTAIRE

ĐỖ-MINH-HOÀNG
(Sưu tầm)

TÍ XIU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

CHU QUÂN chuyển ngữ

MÚA RẮN CẦU MƯA

ANH ĐÀO

Mỗi năm, bộ lạc Mỹ da đỏ Hopi đều tổ chức múa rắn để cầu mưa. Đây là một lễ cầu mưa đầy nhiệt tâm, đầy thành kính đã có từ bao giờ không ai được biết. Cuộc lễ múa rắn cầu mưa được tổ chức hàng năm ở 5 làng trong 12 làng của bộ lạc Hopi. Năm làng này chia phiên nhau, năm nay 3 làng lo tổ chức thì năm tới 2 làng còn lại luân phiên.

Thường mỗi năm, cuộc lễ múa rắn được tổ chức vào cuối tháng 8 dương lịch, nhưng ngày bắt đầu cuộc lễ chỉ được báo trước một tuần. Các vị phù thủy của bộ lạc chuyên lo về lễ cầu mưa nghiên cứu thời tiết, nhìn nắng, nhìn mây, nhìn trời và định ngày hành lễ múa rắn cầu mưa.

Thường thường trời mưa tầm tã sau cuộc lễ cầu mưa, mưa rất nhiều, nhiều đến nỗi cánh đồng khô cháy của bộ lạc Hopi trong sa mạc trở thành ướt át lây lội. Có nhiều năm mưa nhiều đến nỗi khách hiếu kỳ, từ phương xa đến xem lễ cầu mưa múa rắn, không thể lái xe về sau khi hết lễ. Họ phải đợi đến khi mưa

giông êm lặng, đường xá khô ráo mới về được.

Nhưng cũng có nhiều năm cuộc lễ cầu mưa đã chấm dứt nhưng trời lại không mưa, nắng vẫn thiêu đốt trên sa mạc bộ lạc Hopi. Nếu trời không mưa, dân bộ lạc tin rằng họ thiếu thành kính trong khi lễ bái hay cuộc múa hát không đúng thủ tục.

Cuộc lễ kéo dài 9 ngày. Tám ngày đầu cuộc lễ diễn ra trong đền thờ sâu ở dưới đất. Các vị phù thủy của bộ lạc hướng dẫn giúp đỡ cuộc lễ trong suốt thời kỳ hành lễ. Qua ngày thứ chín, các vũ công ra nhảy múa ở bãi đất công cộng trong làng. Trong cuộc hành lễ công cộng này, mọi du khách đều được tiếp đón niềm nở nhưng họ phải đoan trang nghiêm chỉnh trong cuộc lễ. Khách giả được dẫn dò không được chụp ảnh nhưng cũng có nhiều khán giả lén chụp và khi bắt gặp, khán giả bị mời về và máy ảnh bị tịch thu.

Lễ múa rắn là một lễ quan trọng được phổ biến sâu rộng nhất của người da đỏ Hopi. Trong lúc nhảy múa, vũ công ăn mặc một cách man rợ, cầm rắn nơi tay hoặc để rắn đeo quần nơi cánh tay hoặc ngậm rắn nơi miệng và múa nhảy nhịp nhàng với nhau. Trò chơi với rắn độc thật là quá quen thuộc với họ. Trong những con rắn mà vũ công dùng để múa có nhiều con rất độc. Điều này làm khán giả thập phương chú ý hơn hết. Nhiều vũ công bị con rắn độc cắn trong lúc nhảy múa nhưng khán giả thấy họ không hề hấn gì cả. Chất độc của rắn không thể làm hại họ được. Nhiều giả thuyết đưa ra giải thích sự kiện trên. Một trong những giả thuyết được mọi người cho là hợp lý nhất là trong lúc rắn độc bị nhốt trước khi dùng để múa nhảy thì chúng đã bị chọc ghẹo nhiều lần trong lồng chim bằng gậy và rắn đã dùng hết chất độc để cắn mổ chim hoặc gậy. Nhiều người khác lại tưởng rằng dân bộ lạc Hopi đã làm cho cơ thể được miễn dịch bằng một đường lối riêng mà chỉ có bộ lạc mới biết được. Nhưng dù sao người ta không thấy vũ công Hopi có vẻ sợ hãi rắn cắn và họ có vẻ tự tin và sùng bái rắn lắm.

Trước khi vũ điệu được trình diễn, vũ công và rắn đều được tắm rửa tinh khiết. Lúc gần mãn lễ rắn được ngậm ở miệng vũ công trong lúc nhảy múa đồng thời các vị hành lễ cũng cầu nguyện liên hồi cho trời mưa xuống giải đất khô cháy ít được mưa thuận gió hòa của họ.

Ngậm rắn tế lễ được coi là cử chỉ gần gũi thiên nhiên nhất của dân Hopi và rắn: sứ giả của thần mưa. Sau cùng cuộc lễ chấm dứt. Nhiều vũ công chạy rất nhanh theo các đường mòn đem rắn sứ giả từ trong đình làng trên đỉnh núi, nơi đường hành lễ chạy xuống chân núi, băng qua cánh đồng cát của sa mạc đến bốn phương: Đông, Tây, Nam, Bắc để thả rắn. Họ chạy thật nhanh và thật xa. Họ thả rắn những nơi mà tầm mắt dân làng không trông thấy họ nữa. Rắn được thả ra và bò đi, chun xuống lòng đất nơi dân Hopi tin tưởng có thần mưa ngự trị. Rắn sứ giả sẽ tấu với thần mưa những sự thành kính, những lời cầu nguyện thiết tha, chân thành của bộ lạc Hopi mong sự ban ơn của thần làm cho đất họ có mưa để làm mùa.

Dân Hopi tin tưởng rằng nếu cuộc lễ cầu mưa được tổ chức đúng hoàng và mọi người đều thành khẩn thì thần mưa sẽ làm mưa xối xả xuống đất họ.

ANH ĐÀO

Trích dịch trong: «Hopi Snake Dance»
Quyển «Arizona Highways»

— Ông Hai đó ạ. Xin ông vui lòng cho tôi nói chuyện với con kết của ông...

QUA ÔNG KÍNH BÁC SAU RÂU

Tranh vui trọn kỳ của NGUYỄN TÀI

CHIẾC XE ĐẠP ĐỎ

VĂN VIỆT

(Phỏng dịch theo truyện « The Red Bicycle »)

Liên buồn rầu ngồi trên thềm cửa nhìn về phía nhà để xe, nơi đó Liên vẫn thường dựng chiếc xe đạp đỏ mà nay trống không vì chiếc xe đã bị mất cắp. Sau cơn bức tức và giận dữ, giờ đây Liên ngồi bó gối lặng nhìn về phía nhà xe mà ngẩn ngơ luyến tiếc. Kể nào đêm qua đã lên vào đề ăn cắp chiếc xe, không những kẻ đó đã lấy chiếc xe mà thực ra còn lấy của Liên nhiều hơn nữa: nó đã ăn cắp tất cả số tiền để dành mà Liên đã vất vả mới kiếm được bằng cách quét dọn hay trông em hộ những gia đình chung quanh, nó đã lấy mất chiếc áo lạnh mới mà Liên không dám mua vì còn để dành tiền để mua xe đạp, nhưng tàn nhẫn hơn cả là kẻ đó đã ăn cắp mất cả 1 cuộc du lịch thú vị bằng xe đạp vào thứ bảy sắp tới do Hội Xe Đạp của Liên tổ chức. Khi khám phá ra chiếc xe thân yêu đã bị mất cắp Liên đã la khóc thảm thiết, giờ đây ngồi trên bậc cửa mà đôi mắt còn nhòa đi vì lệ đọng trên đôi mi mắt.

Đột nhiên có tiếng bánh xe lăn lạo sạo trên đường trải đá sỏi rẽ vào nhà Liên lẫn với tiếng người nói lao xao, 1 phút sau đám bạn Liên hiện

ra và bao quanh Liên hỏi tơi tấp:

— « Ô, Liên! Thật là sui nhì? »

— « Mày may đã cho tao hay về việc mày bị mất chiếc xe. »

— « Kẻ nào thật đã độc ác lấy cắp chiếc xe của mày? »

— « Chúng tao không thể tổ chức đi chơi được nếu thiếu mày. »

— « Mày định cách nào để tìm được chiếc xe? »

Liên kể cho các bạn nghe là nó đã cùng với cha nó đến thưa tại các Quận Cảnh Sát rồi, tất cả các nơi này đều rất sốt sắng giúp đỡ Liên và họ hứa sẽ cố sức tìm ra chiếc xe.

Nghe Liên kể xong, con Thảo chậm rãi nói: « Thật là lạ lùng! Tao chưa bao giờ nghe thấy nói có trộm ở khu phố này. Đôi khi nhà tao về ban đêm cũng không cần cài cửa thềm cửa trước nữa, mày có nghi cho ai đã lấy chiếc xe không? »

Con Anh tiến lại đứng trước mặt Liên và nói: « Tao vừa nghĩ ra, mày có biết con Bích mới dọn đến khu này không? Không 1 ai biết rõ tổng tích nó cả. Trước kia nó chưa dọn đến đây thì khu này chẳng bao giờ bị mất trộm cả. » Liên nhìn mắt con Anh đề tìm hiểu xem có phải là nó

nói đùa không, nhưng con Anh vẫn liến thoắng nói bằng 1 giọng quan trọng: »

« Bố con Bích trông có vẻ gian lắm, lúc nào hân cũng bằng 1 miếng vải kín 1 bên mắt và trông người thì ốm yếu xanh xao, hình như hẳn mới ở tù ra... »

— « Không » Liên cười nói, vì nó biết tính con Anh là 1 con bé luôn đặt điều thêm bớt để cho câu chuyện thêm ly kỳ, Liên đảo mắt chung quanh nhìn các bạn 1 lượt đề dò ý mọi người nhưng ai cũng đang mãi chăm chú nghe con Anh kể và tin là thực. Thảo góp lời:

— « Nếu bố là kẻ gian thì có thể con Bích cũng gian lắm à. »

— « Thôi, đủ rồi, ngừng lại! » Liên gắt to, rồi nó nói tiếp: « Bố con Bích không phải là kẻ gian đâu! Tao biết rõ lắm, ông ta mới bị tai nạn ô-tô nên phải nằm nhà thương 1 thời gian, bây giờ còn phải băng mắt và người nom xanh xao, con Bích kể cho tao hay vậy hẳn bữa nọ tao và mẹ tao đến thăm gia đình nó để làm quen khi họ vừa dọn đến đây. Một đứa thóc mách hỏi: »

— « Thế tại sao nó lại đỏ mặt và cúi đầu bẽn lẽn khi nói chuyện với mày? »

Liên trả lời: « Tại vì tính nó nhút nhát, nhưng thật ra nó hiền và ngoan lắm. »

Không 1 ai tin lời Liên, chúng còn đang say sưa với câu chuyện của con Anh vừa kể và chúng lại bàn tán tiếp với nhau:

— « Con Bích nó không có xe đạp, tao biết thế vì thấy nó thường đi bộ đến trường. »

— « Mẹ tao nói là nhà nó nghèo lắm, nên nó mặc toàn đồ cũ cả, có thể vì thế nên nó không có tiền để mua xe. »

Anh ngắt lời mọi người: « Chúng mày nghe tao nói, tao hơi ngờ, nhớ là tao nói hơi ngờ chứ không chắc lắm nhá, là sáng nay tao đã trông thấy con Bích đi chiếc xe đạp màu đỏ giống y như xe của con Liên. »

Liên định lên tiếng đề bênh vực cho Bích nhưng con Thảo đã nhanh mồm cướp lời: « Thế thì đúng con Bích lấy rồi, chúng ta hãy đến nhà

đề xe của nó tìm xem có chiếc xe của con Liên không? Mày yên trí đi Liên, chúng tao sẽ tìm chiếc xe về cho mày.»

— «Không» Liên kêu to: «Chúng mày thật là tàn nhẫn...» rồi nhìn thẳng vào mặt con Anh, Liên nói tiếp: «Tao biết là không phải con Bích lấy.»

— «Sao mày biết?» Anh hỏi lại bằng giọng danh đá, mặt nó đỏ lên vì tức giận, Liên không tin lời nó. Liên nhắc lại lần nữa với giọng quả quyết: «Tao biết chắc là con Bích không lấy!»

Anh trẻ môi nói: «Hừ, sao mày biết chắc là nó không lấy, sao mày lại bênh nó không để cho chúng tao kiểm chiếc xe hộ mày?» rồi quay sang các bạn nó phân vua:

«Chúng mày thấy nhé! con Liên nó che chở con Bích, ngăn cản công việc làm của chúng ta, vậy đã thế chúng ta cứ lại hỏi thẳng con Bích xem» nói xong, cả bọn kéo nhau lấy xe và sửa soạn lên đường, Liên chạy theo gào to: «Không, chúng mày đừng làm vậy! Tao biết chắc là Bích không phải là con ăn cắp.»

Mặc cho Liên gào thét, Anh hô lớn: «Lên xe, tất cả chúng ta sẽ đi lấy chiếc xe về cho con Liên để đến thứ bảy này nó có thể đi chơi với chúng ta được!» Khi trèo lên xe và đưa trong bọn còn ngoài cở lại nói: «Chúng tao sẽ báo Cảnh sát đến bắt con Bích» rồi chúng ào ào phóng xe về hướng nhà Bích. Liên đứng lặng người trông theo đến khi bóng chúng khuất hẳn mới quay lại chỗ cũ, ngồi phịch xuống thềm cửa và 2 tay ôm đầu suy nghĩ: «Chúng là bạn của Liên, hơn nữa chúng lại có lòng tốt muốn giúp Liên tìm lại chiếc xe, nhưng còn Bích, nó thấy thương hại con Bích bị nghi oan vì nó hiểu Bích lắm, làm sao nó có thể giải thích cho Bích hiểu nổi...» một chiếc lá rơi xuống cạnh chân, Liên lấy bàn chân khế hất đi. Màu đỏ ủa của chiếc lá giống màu xe của Liên, nhìn chiếc lá nó chợt nghĩ đến chiếc xe và oán giận kẻ nào đó đã lấy mất, kẻ đó chắc chắn không phải là Bích rồi, nghĩ đến đó Liên vụt đứng dậy chạy đuổi theo đám bạn, vừa chạy vừa hét to: «Không, không, chúng mày

đừng làm vậy.» Khi chạy gần đến nhà Bích, Liên thấy con Bích đang đứng tựa lưng vào cửa trước nhà, mặt tái nhợt vì sợ hãi, những con bạn thì đang đứng vây kín trước mặt như 1 đàn chó đang thi nhau dọa nạt 1 con mèo con đơn độc. Khi Liên vừa chạy vào đến cổng thì nghe tiếng con Anh đang vặn hỏi con Bích bằng 1 giọng cong cớn: «Chúng tao đến hỏi mày về chiếc xe đạp của con Liên bị mất cắp...?»

— «Đến hỏi tao?...» Bích run giọng hỏi, rồi nó ngơ ngác nhìn từng mặt những đứa bạn gái bao quanh nó.

— Con Thảo danh đá: «phải, con Liên nói...»

Bích hỏi dồn: «Liên nói sao?...» Liên chạy vội đến, rẽ đám đông và chen vào đứng cạnh Bích, thở dốc vì mệt, trong khi nó thở hồn hèn thì con Anh day nghiêng Bích: «Bích mày thấy không! Liên nó đến đòi lại chiếc xe đạp của nó, bây giờ mày hãy dẫn chúng tao xuống khám nhà xe của nhà mày nào?» Bích quay sang nhìn Liên rồi ngảnh mặt đi, Liên vội nói lớn: «Không! Không! Tao chạy đến đây để ngăn cản ý định của chúng mày. Chúng mày làm hết! Anh! mày không thể nghi ngờ và kết tội 1 người bạn khi người đó không làm điều gì lầm lỗi hết.» Mặt con Anh toé lên tia hân học, rồi mặt, tai và cổ nó trở nên đỏ ửng vì giận dữ, nó nói: «Được rồi, nếu mày còn bênh con Bích thì đừng hòng nhờ chúng tao kiểm hộ mày chiếc xe nữa.»

— «Tao không cần nhờ chúng mày.» Liên hét lên giận dữ: «Hãy

đề cho con Bích yên.»

— «Liên. Thế là hết từ nay chúng tao không nhận mày ở trong hội xe đạp nữa, chúng tao nghi mày ra từ rầy...» nói rồi con Anh giận dữ vùng vằng lên xe bỏ đi, cả bọn thấy thế cũng lên xe đi theo bỏ lại Liên vẫn đứng yên bên cạnh Bích.

Liên đứng yên nhìn cho tới khi bọn chúng khuất bóng, còn Bích vẫn cúi đầu yên lặng, mắt rướm lệ vì xấu hổ và bị nghi oan.

Sau cùng Liên ngoảnh nhìn Bích và khẽ nói: «Xin lỗi Bích... con Anh tính nó vẫn hay nghi ngờ và dựng đứng câu chuyện... Bích đừng chấp nó, tuy vậy nó không tồi tệ lắm đâu...»

— «Cảm ơn Liên...» Bích đã trở lại bình tĩnh và khẽ nói.

— «Ồ! không có gì Bích...» Liên trả lời, «Liên...» bỗng một tiếng gọi làm ngắt lời Liên, «Chị Liên ơi! Chị Liên!» tiếng thẳng em Liên gọi khi nó đạp chiếc xe đạp đỏ đến cổng nhà Bích «Cảnh sát đã tìm thấy chiếc xe của chị ở nhà ga xe lửa rồi». Liên và Bích nhìn nhau mỉm cười sung sướng: «Bích rất mừng... và cảm ơn Liên đã bênh vực Bích...»

— «Ồ! Không có gì Bích!» Liên đáp, rồi nó ngừng lại vì nó không thể nào cắt nghĩa cho Bích hiểu nổi sở dĩ nó làm vậy là chỉ vì nó hiểu rõ Bích hơn ai hết, nó chợt hiểu là đã làm được 1 việc đúng với sự suy xét của nó. Trong khi 2 đứa nắm tay nhau thông cảm thì bên ngoài thẳng em Liên đang sung sướng, 1 tay giữ chiếc xe, 1 tay vẫy Liên rồi rít...

VĂN VIỆT

EDGAR ALLAN POE

NHÀ VĂN TRÌNH THẨM
NỔI TIẾNG NHẤT THẾ KỶ XIX

• Hương Cúc

Ngày nay nói đến chuyện trình thẩm, quí dân hẳn mọi người trên thế giới đều nhớ đến một nhà văn nổi tiếng nhất về loại này. Đó là Edgar Allan de Poe.

Vào thế kỷ 19 giữa lúc bao nhiêu nhà văn khác đang đắm mình trong làn sóng văn chương lãng mạn thì ông là người đầu tiên viết truyện trình thẩm. Ai đọc truyện của Allan Edgar de Poe cũng đều bị lôi cuốn một cách say sưa từ trang đầu đến trang cuối. Ngày nay chẳng những Edgar Allan de Poe được coi là một văn gia nổi tiếng nhất của Hoa Kỳ mà còn được liệt vào 1 trong những văn tài lỗi lạc nhất thế kỷ 20 nữa.

Edgar Allan de Poe sinh ngày 19 tháng giêng năm 1809 tại Boston (Hoa-Kỳ). Cuộc sống thiếu thốn của ông đã chịu nhiều bất hạnh. Khi vừa mới lên ba tuổi đã chịu cảnh mồ côi cha lẫn mẹ, được một thương gia mang về nuôi dưỡng, kể từ ngày sống nhờ vào lòng nhân từ người cha nuôi, Edgar Allan de Poe được mang thêm một tên khác — Allan — tên người cha nuôi vào giữa tên mình.

Năm 17 tuổi, Edgar sau khi học hết chương trình trung học ông được người cho tiếp tục sự học bằng cách bước vào ngưỡng cửa Đại học Virginia, nhưng, vốn là một thanh niên đa tình, phóng đãng, nên chẳng được bao lâu, Poe lại bê tha trác táng rượu chè cờ bạc, trước cảnh tình ấy John Allan người cha nuôi — quá thất vọng nên đem Poe về chấm dứt

sự nghiệp đèn sách từ đó. Song, chỉ mấy tháng sau Allan Poe bỏ nhà ra đi.

Ngay trong khoảng thời gian này Allan Edgar Poe đã tỏ là người có thiên khiếu văn chương. Suốt khoảng thời gian lưu lạc, kể từ lúc bỏ nhà ra đi, Poe đã sống vào tiền nhuận bút. Nhưng vốn là một thanh niên nặng máu bạc bài và trác táng nên đầu vào đó, kết quả vẫn trắng tay.

Cuộc sống văn chương không thể nuôi sống được chàng, sau Edgar Allan Poe gia nhập trường võ bị West Point. Sống đời quân ngũ Poe không chịu nổi với kỷ luật nhà binh, nên sau nhiều lần nghiêm phạt, cuối cùng Poe bị loại ra khỏi quân đội sau khi theo học được tám tháng.

Ra khỏi cuộc đời nhà binh Poe nhất định sống với nghề văn bằng cách cộng tác với các tờ báo. Những bài thơ, truyện ngắn của ông đã tạo được nhiều tiếng vang trong văn giới nhưng xuất sắc nhất là những truyện trình thẩm, quí dân.

Năm 1835, Poe thành lập gia đình cùng cô em họ là Virginia. Từ đó trở đi Poe chính thức sống bằng ngòi bút, với cuộc sống bấp bênh, hằng đêm Poe cặm cụi viết văn bên ngọn đèn mờ, để gây hứng cho chồng Virginia đã ngồi luôn bên cạnh. Với những tháng ngày mệt mỏi ấy kéo dài nên chỉ mấy năm sau Virginia vương bệnh lao phổi. Cuối cùng nàng qua đời vào ngày 30 tháng 1 năm 1847.

Sau cái chết của vợ, Poe đâm ra chán chường tuyệt vọng, càng buồn, Poe càng bê tha trác táng. Năm 1849 Poe tiến thêm bước nữa với một góa phụ giàu có. Ai cũng ngỡ Poe sẽ sung sướng gần đây. Nhưng chẳng được bao lâu Poe lại bị cơn gian manh bắt cóc và đầu độc. Đến khi mọi người tìm thấy thì Poe đã hoàn toàn bất tỉnh, chỉ 4 ngày sau Poe qua đời vào ngày 7 tháng 10 năm 1849 hưởng thọ 40 tuổi.

Trong số những tác phẩm Poe để lại cho đời có giá trị tuyệt đối người ta phải kể đến những truyện trình thẩm mà cho đến bây giờ chưa một nhà văn nào có thể thay thế ông được.

THU

Rồi mùa thu về mưa giăng, heo may
Lá úa rơi rơi héo hắt từng ngày
Con đường hun hút dài xa lối thẳm
Hồng nằng soi từng màn lá non thay

Mỗi độ lá vàng theo hương gió đưa
Viên mắt tuổi xanh thương mấy cho
vừa

Chim hót tan mùa cây cao rụng lá
Khúc nhạc u sầu như cỗi xa xưa

Đưa tiễn hạ về non cao thâm u
Giao tiếp qua thu đỉnh núi sương mù
Bóng nhỏ ngút ngàn chưa phai mơ
ước
Thoang thoang phượng buồn gọi
nhớ tâm tư

Và dáng thu về êm êm như thơ
Đề thấy bằng khuâng vẫy kín mặt mờ
Như ai đem cho sầu thương nỗi nhớ
Theo bóng mưa về réo gọi thu mơ

TRỊNH-CÔNG-TRUYỀN

Bút nhóm: Sương Đêm

— Giơ tay lên ! Mở két ra !

BÀN BI DA GIẢN DỊ

Chào các bạn,
Hôm nay tôi xin chỉ cho các bạn làm một bàn bi da thật giản dị vừa nhỏ lại vừa xinh.

I VẬT DỤNG :

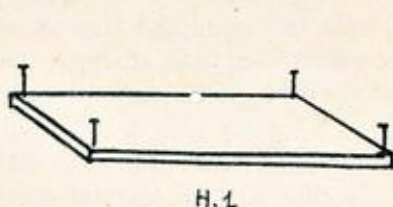
- 1 tấm ván dài 4 tấc rộng 2 tấc, dày (tùy ý) bằng phẳng.
- 4 cây đinh cỡ 6 phân.
- 12 sợi dây thung thật chắc — 2 miếng cao su — 2 hoặc nhiều cây dừa tre (làm cây thật) — 3 viên bi (1 đỏ, 2 viên khác tùy ý chọn màu nhưng phải giống nhau.)

II CÁCH LÀM :

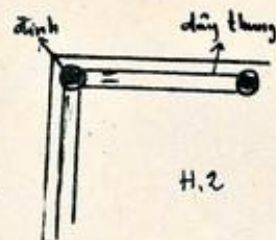
Bạn đặt tấm ván, đóng 4 cây đinh bốn góc (hình 1)

Bạn cột thung theo (hình 2) cho nó chắc.

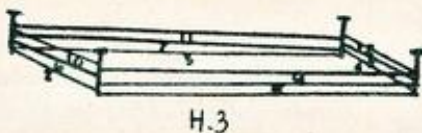
Cách cột dây thung bạn theo số nơi (hình 3) và nó sẽ thành một bàn bi da chắc chắn (hình 4).

H.1

H.2

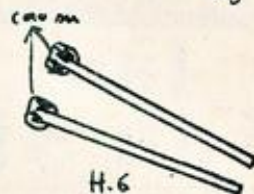
H.3

H.4

H.5

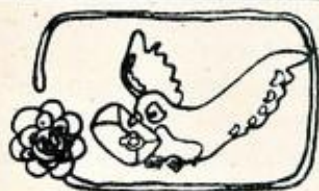
H.6

Bạn lấy ba viên bi (hình 5) đặt vào, xong bạn lấy dừa tre gắn vào đầu miếng cao su nhỏ để thực hành bi đi.

Thế là ta đã có một bàn bi da để giải trí trong nhà, bạn có thể kéo dài diện tích bàn ra nhưng phải dùng dây

thung giãn. Bàn bi da cũng có thể đặt nơi cao vừa tầm người chơi. Chúc các bạn thành công.

PHƯƠNG NGUYỄN
(Saigon)

TRÒ CHƠI NGOÀI TRỜI MÈO RỪNG TRANH HANG

Sự tích : Anh Quân vờ vừa vượt râu, vừa chậm rãi nhìn qua mọi người, rồi sửa giọng khề khà : «Nào, các chú hãy im lặng mà nghe ta kể chuyện đây : Ngày xưa ngày xưa, khi mà loài người còn ăn lông ở lỗ... Họ bèn khuyến dụ các giống dã thú như Chó, Heo, Ngựa, Bò, v.v..., cùng về đào hang ở gần mình để hong nhờ chúng giúp cho mọi việc mệt nhọc. Duy có giống Mèo rừng là ranh mãnh, chẳng những Mèo ta không thuận giúp việc cho loài người, mà còn biếng nhác không chịu đào hang để tránh mưa trú nắng. Đến khi nhìn thấy những chiếc hang ấm cúng của các dã thú bạn, Mèo ta mới dăm ra thềm thường, và bèn nghĩ cách bèn mắng tới hang để rủ rê chúng bạn đi chơi rong, rồi thừa cơ

hội tranh lấy chiếc hang mà ở.

Vậy, bây giờ các chú hãy thử diễn lại cái trò «Mèo rừng tranh hang» cho ta xem nào.

Cách chơi : Các em hãy chia thành từng tổ một, mỗi tổ có 4 em : 3 em đầu nhắm tay nhau giăng ra thành một cái hang tròn, em thứ 4 đứng ở trong hang làm Chó, Heo, Bò, Ngựa, v.v... Bên ngoài những hang ấy, chỉ có 1 em khác làm Mèo rừng đứng chính giữa. Bây giờ, anh Quân mới hô lớn : «Đi chơi». Tức

thì, các thú vật chạy ra khỏi hang, hợp cùng Mèo rừng, nắm tay nhau quay tròn mà ca hát. Các hang trống (tức 3 em còn lại của mỗi tổ làm hang) nghe vui tai, cũng đồng quay tròn mà hát theo. Bất thình lình, anh Quân lại hô lớn : «Về hang». Lập tức, các em làm thú vật phải nhanh chân chạy về hang mình, kéo Mèo rừng cướp mất. Nếu em nào chậm chân, không có hang thì phải phạt làm Mèo. Riêng các em làm hang thì lần lượt thay nhau làm thú vật...

Lê-dương-Thạch

— Vừa để miếng phô
ma đây, đã ăn vụng
ngay rồi !

thiếu nhi / 31

THUƠ' MƠ

làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ
NHẬT TIẾN

Viết riêng cho các em Thiếu Nhi yêu
thích sáng tác văn chương.

Ngày hôm sau, trên đường đến trường, những ý nghĩ của tôi về Hòa thay đổi luôn luôn. Có lúc tôi thấy hắn có lý khi hạ bút phê 2 chữ «sở toẹt». Nhưng suy đi nghĩ lại, tôi lại tức trăn hồng vì thằng nhỏ chơi cạu tàu ráo máng với bạn bè quá. Truyện của nó có ra cái gì mà tôi cũng gượng nhẹ cho 3 điểm trên 10, trong khi nó phết thẳng cánh cho tôi một quả trứng vịt ngon ơ không thương tiếc. Tôi đã rập tâm sẵn sàng rồi. Khi gặp nó, nếu nó nghe tôi, thì như thế là hết. Con đường văn nghệ đồng hành coi như chỉ ngắn ngủi có thế. Tôi sẽ không thêm về học chung một đường với nó. Tôi sẽ không xếp hàng vào lớp chung. Tôi sẽ ngưng không cho nó mượn truyện trong tủ sách của ba tôi mà tôi đã lấy lên đem đi, tôi sẽ không thêm cộp giê các bài toán khó mà bao giờ hắn cũng làm ra đáp số trước tôi, tôi sẽ... đủ thứ, nhưng bao nhiêu cái (ấy) sẽ vụt tiêu tan khi Hòa đón tôi ở cổng trường với một nụ cười thật tươi. Khuôn mặt của hắn rạng rỡ. Ánh mắt thật sáng với vầng trán vừa cao vừa dô. Hắn không có vẻ gì là khinh miệt tôi cả. Hắn lại cười trước tôi. Vậy chẳng có lý do nào làm tôi giận được hắn. Tôi cũng mỉm cười lại, chẳng chút giận hờn. May quá. Tình bạn

thiếu nhi/32

vẫn còn y nguyên! Hòa kéo tôi ngồi xuống bóng mát của một cây bàng, rồi nói:

— Mình phải đòi phương pháp làm việc. Chứ giữa tớ với cậu chẳng ai chịu ai. Viết học máu mồm suốt đêm, rút cục bài đũa nào cũng bị sở toẹt.

Tôi cãi:

— Cậu «sở» tớ vô lý. Tớ thề với cậu là khi viết tớ không nhớ đến truyện Anh phải sống của Khái Hưng một tí nào.

Hòa cười:

— Cậu thề với tớ thì được, nhưng làm sao cậu thề được với trăm ngàn độc giả nếu như tác phẩm của cậu in ra. Chà lẽ lại ghi chú: Thưa quý vị độc giả thân mến, tôi xin thề là tôi không thường cốt truyện này của ai...

Cơn tức lại nhen nhúm trong lòng, tôi gân cổ cãi:

— Ai thêm thường, truyện của người ta như thế mà nói là giống của Khái Hưng à.

Hòa vội xua tay:

— Thôi... chuyện ấy hãy bỏ qua không nhắc tới. Vấn đề bây giờ là phải đòi cách làm việc thì mới tiến bộ được. Tớ đề nghị với cậu là từ nay viết thì cứ viết, nhưng chẳng ai có quyền chấm bài của ai. Mình ra báo, bài viết xong đem đăng báo luôn!

Sáng kiến ra báo của Hòa hay quá làm tôi quên giận và đồng ý ngay:

— Phải đấy. Mình ra một tờ báo viết tay, vui hơn nhiều. Lại có đủ các thứ mục, tha hồ viết.

Thế là suốt buổi học hôm ấy, cứ thầy Quỳnh ngồi mắt dờn ngó ra là tôi và Hòa lại chúi đầu vào nhau để bàn thảo cho chương trình ra báo. Buổi tan học hôm ấy, tôi và Hòa không về ngay mà còn ghé vào chiếc ghế xi măng ở đền Bà Kiệu để bàn thêm. Thế là tờ báo của chúng tôi thành hình như sau:

— Tên báo: BÚT HỌC TRÒ

— Chủ nhiệm: THANH PHONG TỬ (tức là Hòa).

— Chủ bút: THIÊN TẤN (tức là tôi, tên Nhật Tiến xếp lộn xộn thành Thiên Tấn, giống như Khái Hưng ở chữ Khánh Giư xếp lại mà thành ra).

— Biên tập viên: HUỖN MINH TỬ — LANG UYÊN VŨ — SONG ĐIỆP KHÁCH (3 tên này tức là Hòa) — NHẬT QUANG — NGUYỆT MINH — QUANG MINH (3 tên này tức là tôi).

— Hình thức: Báo ra 12 trang mỗi tuần, viết trên giấy vở học trò. Hòa vẽ và trình bày. Tôi chép bài vở.

— Nội dung: Có những mục *Lá thư hàng tuần, truyện ngắn, truyện dài, thơ, phiếm luận, tin tức hàng tuần, vui cười, câu đố, tranh phim.*

Phân công:

— Hòa phụ trách truyện dài, phiếm luận, tranh phim.

— Tôi phụ trách: thư hàng tuần mục giải trí, câu đố, trò chơi, tin tức.

— Cả hai phụ trách: thơ, truyện ngắn.

— Báo làm ở nhà Hòa vào mỗi sáng chủ nhật vì mẹ Hòa rất khó khăn, không cho hắn ra khỏi cửa trừ giờ đi học (con một mà). Còn tôi, nhà đông anh em, có đi lêu bêu cũng ít bị đề ý.

Việc sắp xếp như thế kè là tạm xong. Ngay hôm ấy tôi về nhà thảo được ngay một bài lời phi lộ cho tờ báo với chủ trương:

1) Bắc một nhịp cầu thông cảm với Thiếu Nhi Việt Nam «trên toàn quốc» (Mặc dầu báo của chúng tôi chép tay có mỗi một bản!)

2) Lập một diễn đàn văn nghệ để các bạn trẻ có cơ hội trau dồi khả năng sáng tác cũng như phát biểu những ý tưởng của mình hầu xây dựng một thể hệ ngày mai tươi thắm!

3) Đả kích những tệ đoan (?) những chương ngại vật cản đường ngăn lối cho sự phát triển của Thể hệ Thiếu Nhi V.N.

Riêng về mục thứ ba này, sở dĩ tôi đưa vào đường lối của tờ báo là vì trong báo có mục phiếm luận. Mục này theo Hòa nói, thì hắn sẽ sử dụng như một lưới kiếm bấu (lại kiếm) để diệt trừ những «sâu mọt» trong làng Thiếu Nhi.

Tôi tin hẳn lắm. Và quả nhiên trong bài phiếm luận ở số ra mắt, ông gác cổng trường là «con mọt» đầu tiên bị kiếm bấu của Hòa vung nhát đầu tiên.

(còn nữa)

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Nhất Hương, Saigon : Nhờ suy luận, mà nhiều thám tử phát giác ra những vụ án ly kỳ. Vậy chị không trả lời để em huấn luyện tài nhận xét của em chứ bé nhé.

Em Lynch Đào, Saigon : Chị ngậm ngùi và cầu mong gia đình em có thể quên dần nỗi đau lòng đã xảy ra năm đó. Chị rất hân hạnh được em tin cậy như vậy và ước mong rằng có thể an ủi em phần nào về nỗi buồn mất chị của em. Bạn em muốn mua báo bộ, em nói bạn ra nhà sách Khai Trí, 62 Lê Lợi Saigon 1, khỏi gửi tiền phiền phức em ạ.

Các em : Trong «Tây ban cầm», Saigon — Đỗ gia Linh, Gia Định — Nguyễn kim Danh — Lê hồng Đức, Saigon — Phan phước Mẫn, Huế — Vũ Khoa, Qui Nhơn — Lê minh Hùng, Chợ Lớn — Trương thành Nhơn, Saigon — Phạm minh Chánh, Saigon — Phúc, Huế — Thanh, Thủ Đức — Trần thanh Tông, Kiên Giang — Hoàng tuyết Phương, Chợ Lớn — Thương ngọc Hải, Hậu Nghĩa — Tiên, Saigon — Huỳnh tuần Hải, Cần Thơ — Trần hiếu Đức, Saigon — Hoài viễn Linh, Saigon — Trần kim Phụng, Vĩnh Bình — Nguyễn Hùng, Gia Định — Ngô thị Sang, Hồ Nai — Ly Hương, Nha Trang — Đoàn văn Hùng Phong, Cái Bè — Nguyễn ngọc Khuynh, Pleiku — Ngọc Hồng — Nguyễn Khon, Saigon — Xung Nhag, Ninh Hòa — Phương Anh, Phú Nhuận — Thanh Dũng, Tam Kỳ — Hoài anh Phương Thảo, Saigon — Bạch Ngọc, Nha Trang — Nguyễn thành Đức, Biên Hòa — Ngô văn Sơn, Chợ Lớn — Dương thị Ngọc Sáng, Ban mê Thuật — Hoàng chi Phương Nguyệt, Long Khánh — Thu Liên, Saigon — Hồng Hạnh — Bu Bu, Chợ Lớn — Trần ngọc Liên, Hóc Môn — Ngô kim Khôi, Bình Dương — Ngô văn Nhơn, Gia Định — Anh tề Hát, Hưng Lộc — Võ Nghĩa, Đà Nẵng — Nguyễn văn Mươi, Bình Dương — Phương Vũ, Đa Nẵng — Nhị Hà, Thị Nghè — Nguyễn quốc Liệt, Vĩnh Bình — Tâm, Trần thị Thảo, Nguyệt Thu, Mỹ Tho — Thiên Nhi, Đà Nẵng — Trương thế Phương — Phong Dinh — Lê thanh Bình, Gia Định — Lâm hữu Tuấn, Phú Nhuận — Trần minh Đức, Bà Xuyên — Nguyễn hữu Tài, Gia Định — Phan công Tê, Gia Định — Nguyễn quốc Bảo, Saigon — Vũ văn Chương, Vũng Tàu — Hồ thị Lan, Phan Rang — Mai Thủy, Cẩm Phú, Phạm thiên Thư, Saigon — Anh Nhơn, Gia Định — Dũng, Saigon — Tùng Sinh, Pleiku — Nguyễn xuân Thi, Phan Rang — Quốc Thanh, Saigon : Rất cảm ơn các em và chúc các em được mọi sự vui vẻ và bằng lòng coi chị trả lời trong khu đại đoàn kết này.

NHÂN TIN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1) Tất cả các bài, thư gửi cho cả mọi người trong tòa soạn, các em bỏ chung một bao thư đề «tòa báo Thiếu Nhi» 159 Thiệu Trị, Phú Nhuận Saigon. Nếu gửi bảo đảm, đề bà Đỗ thị Phương, cũng ghi địa chỉ như trên.

2) Bài do chú NT chọn lựa, hay sẽ đăng, chứ không phải là tất cả mọi bài đều sẽ đăng lần lượt. Nếu có em nào gửi bài mà chưa thấy đăng, thì cũng đừng buồn giận, vì bản phận chú NT là phải chọn lựa để các em được thưởng thức bài hay, chứ chú không thiên vị ai đâu.

3) Các em mua sách xin gửi thư về nhà sách Khai Trí 62 Lê Lợi Saigon 1, ở đó sẽ có nhân viên phụ trách giải đáp các thắc mắc hoặc gửi sách cho các em. Đừng hỏi chị vì chị không rành vấn đề đó, mất công các em chờ đợi vô ích.

Thương mến tất cả các em

Chị Đ.P.K.

Bài nhận được từ ngày 28-8-72 đến ngày 2-9-72 của các em :

Hiếu Nghĩa, Ngũ Linh, Nguyễn ái Nhân, Hồ ngọc Minh, Phạm tiến Đạt, Vũ ngọc Kim Thanh, Nguyễn thị Thanh Vân, Nguyễn thị Thiên Nga, Hoài nam Toàn, TVH, Đức Nghĩa, Mai kim Cúc, Linh Trung, T. Vy Hưng, Tân Sác, Phương Nguyên, Nguyễn Sa, Nhã An, Trần văn Mên, Min, Trần thị Hậu, Dã Thảo, Nguyễn Khang, Đặng sử Nghĩa, Mây mùa Thu, Lương văn Bình Nhật hùng Minh, Chương Hoàng, Uyên từ Trung, Uyên thủy Phương, Châu quang Tường, Văn Anh, Bạch Đan, Bạch Quế, Tỷ Cận, Duy Hải, Kim Hồng, Trâm Anh, Ánh Hồng, Vi Minh, Vũ thủy Mỹ Tiến, Nguyễn ngọc Lệ, Lê như Linh, Tôn nữ Hồng Vân, Út Cận, Nhuận Nguyễn Đình, Vũ minh Hùng, Nguyễn đình Diễm, Phương Vũ, Đặng Hoàng, Hoa Niên, Thúy mắt Bì, Đinh thị Minh Châu, Vũ thị Quỳnh Giao, Ca Dao, Lục Chi, Vũ bảo Ngân, Ng. Tiến, Hoài vũ Yên Linh, Hoàng Quân, Trương thị Kim Loan, HBT, Thanh Long, Đỗ gia Linh, Hương Soan, Ng. thị Thu Thủy, Vi Vương, Vũ Khoa, Tôn nữ Linh Đài, Tinh Hoa, Hồ đại Hiệp, Trương thành Nhơn, Trần minh Thống, Tùng Kha, Trương thị Hằng, Phùng nghĩa Phát, Hoài Phương, Kim Yến, Nguyễn Đức Nghĩa, Thiên bất Hủ, Huỳnh thu Yến, Hoàng-thủy Như, Đặng khánh Toàn, Nguyễn thủy Hoài Xuân, Đỗ Quang, Hoài vũ Uyên Linh, Lê minh Hùng, Tuấn Hùng, Thái thành Trí,

Trương thị-Sen, Đặng Ngọc Khoa, Nguyễn Thanh Tuyền, Lương Bình Điền, Đỗ Xuân Hội, Đinh thị Thu Nguyệt, Nguyễn thị Kim Phương, Trần thành Đạt, Đặng Linh, Nguyễn thị Thanh Diễm, Phạm Thiên Thư, Lê thanh Bình, Trần Ngọc Ân, Rong Xanh, Minh Thư, Nguyễn ngọc Minh, Vũ khoa Thảo Côm, Đặng Sơn, Lâm Phương Bình, Lê Trung, Hồ thị Lan P.R, Trương thị Hằng, Quốc Thanh, Thủy Mai, Huỳnh Tuấn Hải, Trần Thương Thanh, Hoàng Thái Sơn, Đoàn văn Hùng Phong, Hoàng anh Dũng, Triều Vũ, Long Hương, U3, Nhật Linh, Nguyễn thị Thảo, Đặng Sơn, Phương Cận, Bo Bo, Đặng Thanh Bạch, Đặng Linh, Thủy Nguyễn, Trương duy Hùng, Ngô Huy Hòa, Việt Tường, Thiên Nhi, Nguyễn văn Châu, Huy Dũng, Lý Hồng Đức, LT Bảo Hương, Diễm Phương, Hoàng Nguyễn Phương Giang, LT Lạc Thủy, Ai Diễm Thùy Trang, Lương văn Hòa, Nguyễn văn Thông, Minh Hoàng, Trần hữu Nghiêm, Lê thanh Nguyên, Hoa Nguyễn Mẫu Đưa, Chữ Xuân, Duy Văn, Tùng Kha, Tỷ Cận, Lâm Vũ, Thương Khải Hoàn, Sao đêm, Lê hồng Đức, Hoài Phương, Nguyễn Thủy, Trần ngọc Châu, Võ hồng Thu, Lương văn Hòa, Nguyễn thành Nhơn, Thanh Sơn, Nam Chính, Nguyễn Hoàng, Hoàng Vũ Miên Trường, Phạm ngọc Quang, Nguyễn Kim Danh, Liên Sơn.

*

BÀI DỰ THI SÁNG TÁC ĐỢT II

(tiếp theo)

24) Một lần trốn học (Vũ Minh Hùng) 25) Nhật ký (Hoa Tim) 26) Người bạn biết hối hận (Lý Hồng Đức) 27) Học sinh với những năm thi (Nguyễn thị Thủy Vân) 28) Buổi chia tay (Giang văn Phúc) 29) kỷ niệm khó quên (Út Cận) 30) Dưới mái tiền học (Hoàng Vũ Miên Trường) 31) Ngày xưa còn là học trò (Thời Duy) 32) Nhật Ký của ngày xưa (ĐVL) 33) Buổi học đầu (Bạc Hà) 34) Vườn Cải (Hoài nam Toàn) 35) Chơi «U» (Búp Bè) 36) Niềm học đầu tiên (Tín Tâm) 37) Luyến tiếc (Trần ngọc Châu) 38) Kỷ niệm mùa hè (Bo Bo) 39) Tình thương của Cô (Trần Huy Hòa) 40) Một trang lưu bút (Nguyễn thị Dung) 41) Một năm học đầy vui vẻ (Hoàng Vũ Đức Ân) 42) Nhật ký về Cô (Đỗ thị Ngọc Bích) 43) Kỷ Niệm (Ly Hương) 44) Buổi tất niên lớp năm (Tinh Hoa) 45) Mùa thi (Ly Hương) 46) thuở viết mực tím (Phương Liên) 47) Lễ phát thưởng cuối năm (Nguyễn Tiến) 48) Ngày xa xưa ấy (Ngọc Anh) 49) Sầu Hạ (Trâm Anh) 50) Kỷ niệm xưa (Trần cảnh Đức) (còn nữa)

nghệ thuật là thế

© 1971. Walt Disney Productions.